

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR,
DE LA SÉCURITÉ, DE LA
MIGRATION ET DES MATIÈRES
ADMINISTRATIVES

du

VENDREDI 18 JUIN 2021

Après-midi

COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN
BESTUURSZAKEN

van

VRIJDAG 18 JUNI 2021

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.19 uur en voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 19 et présidée par M. Ortwin Depoortere.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

De **voorzitter**: Ik stel voor om de werkzaamheden van deze middag aan te vatten met de mondelinge vragen aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, die hier fysiek aanwezig is, waarvoor mijn dank.

We hebben tijd tot 17 uur. We zullen er dan ook vaart trachten achter te zetten.

We zullen van start gaan met een actualiteitsdebat over het visitatierecht, een begrip dat, naargelang de fractie, op verschillende manieren wordt geformuleerd.

[01] Het visitatierecht: actualiteitsdebat en toegevoegde vragen van

- Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De onenigheid binnen Vivaldi over woonstbetredingen" (55018873C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De terugkeer van illegalen" (55018885C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het 'visitatierecht'" (55018891C)
- Philippe Pivin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het ontwerp terugkeerplan en het 'visitatierecht'" (55018970C)
- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Woonstbetreding" (55019065C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Woonstbetredingen" (55019071C)

[01] Les visites domiciliaires: débat d'actualité et questions jointes de

- Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le désaccord au sein de la coalition Vivaldi concernant les visites domiciliaires" (55018873C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le rapatriement de clandestins" (55018885C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le "droit de visite"" (55018891C)
- Philippe Pivin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le projet de dispositif de retour et le droit de visite de lieux privés occupés par des illégaux" (55018970C)
- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les visites domiciliaires" (55019065C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les visites domiciliaires" (55019071C)

De **voorzitter**: Vraag nr. 55018873C van mevrouw Van Camp wordt ingetrokken.

Ik heb begrepen dat de heer Van Langenhove nog in de auto zit. Krachtens een beslissing van de Conferentie van voorzitters mogen er vanuit de auto geen vragen worden gesteld. Dan mag mevrouw Daems de spits afbijten.

01.01 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, op vrijdagochtend 11 juni vernamen we via de pers dat u de woonstbetredingen, of het visitatierecht, zoals u het wenst te noemen, op de regeringstafel hebt gelegd. In uw beleidsverklaring verklaarde u op diplomatische wijze te willen zoeken naar een oplossing voor een groep personen die op geen enkele manier over hun terugkeer willen nadenken, laat staan eraan meewerken, en dit na raadpleging van de verschillende stakeholders zoals politie en administratie, politieke partners, middenveldorganisaties en academici, rekening houdend met de aanbevelingen van de commissie-Bossuyt en met aandacht voor het waarborgen van de grondrechten van vreemdelingen.

Waarin verschilt uw visitatierecht van de woonstbetredingen? Welke vorm zal dat visitatierecht aannemen? Is het afgetoetst met een ruime waaier aan vertegenwoordigers uit het middenveld en de academische wereld, zoals u aankondigde in de beleidsverklaring? Zo ja, welke organisaties en academici? Welke opmerkingen hebben zij geformuleerd bij uw voorstel?

01.02 Philippe Pivin (MR): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, il n'y a pas si longtemps, la question de la visite de lieux privés abritant des personnes en séjour illégal avait suscité une polémique aussi bien juridique que politique. Comme nous en parlions encore récemment avec vous en commission, l'effectivité des ordres de quitter le territoire (OQT) constitue un problème qui ne date pas de cette législature – pas plus, du reste, que de la précédente.

Récemment, nous avons pu apprendre que vous travailliez à un nouveau dispositif global de retour et, dès lors, à la définition d'un droit légal pouvant permettre à nos services de police de visiter des lieux privés manifestement occupés par des personnes illégales se trouvant en fin de procédure et ayant épuisé tous les recours pour séjourner ici. Ces individus n'ont, par conséquent, plus d'autres choix que de respecter la décision prise à leur égard et de quitter le territoire national. Votre projet prendrait en compte différents aspects du problème, de la planification du retour forcé jusqu'au contact avec le pays d'origine.

On sait ce dossier très sensible. Cependant, la pédagogie, le rappel du respect des règles en vigueur, le contrôle par un juge d'instruction prévu ou encore le droit de visite domiciliaire déjà en vigueur en cas de fraude fiscale, peuvent aider, me semble-t-il, à faire avancer ce projet qui a été paralysé sous la précédente législature. En raison de son caractère délicat, ce thème suscite évidemment des questions, mais nécessite surtout des réponses claires et sans ambiguïté.

Monsieur le secrétaire d'État, les mesures du dispositif légal en projet diffèrent-elles de l'ancien texte débattu sous la précédente législature? Quelle est l'estimation actuelle du nombre de personnes se trouvant en fin de procédure, ayant reçu un ou plusieurs OQT et séjournant donc illégalement sur le territoire national?

Quelles doivent être les mesures précises qui permettraient aux services de police de se rendre sur ces lieux privés? Comment définissez-vous la notion – prévue dans votre projet – d'"acte manifeste de refus" de quitter le territoire?

Quelles sont les particularités de cette procédure de visite, sur le plan des conditions du retour forcé dans le pays d'origine, par rapport au retour forcé, tel qu'exécuté habituellement, d'une personne se trouvant déjà, en toute hypothèse, à la disposition des services de l'Office des étrangers et de la police? Quelles dispositions et décisions officielles doivent-elles être prises par le pays d'origine du ressortissant illégal pour permettre cette visite et son retour forcé?

Enfin, monsieur le secrétaire d'État, avez-vous effectué de nouvelles concertations avec les services de l'administration et les services de police à ce sujet? Quels sont vos objectifs en termes de méthodologie et de délai pour la mise en place du dispositif?

01.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ook ik nam kennis van het pakket. Het is immers meer dan enkel het punt over de woonstbetreding of het visitatierecht. Ik begrijp dat dat allemaal bijzonder gevoelig is. De heer Pivin verwoordt prachtig dat het in de vorige legislatuur *a été paralysé*. Op dat moment was er heel veel rond te doen. Er was het Burgerplatform en de Citoyenneté in Brussel. Er was het

probleem van het Maximiliaanpark. Er was een enorme, spontane golf van solidariteit met vluchtelingen en migranten wereldwijd, vooral Syriërs, maar ook Afghanen. Dat was mooi om te zien.

Wat wij wilden aanpakken had op zich niks daarmee te maken. Het ging niet per se over transitmigranten. Het ging over een heel groot probleem, dat al jaren aansleept en steeds pijnlijker wordt en steeds moeilijker wordt voor de politiediensten, om mensen die volledig uitgeprocedeerd zijn aan te pakken. Zo'n transitmigrant zit vaak niet eens in een procedure, maar het werd een amalgaam en de Franstalige pers heeft daar bewust aan desinformatie gedaan. Dat heb ik nog nooit meegemaakt en ik heb daarover ook mijn frustraties geuit binnen de regering. Men smeet alles op een hoop.

Het ging over mensen die volledig uitgeprocedeerd zijn. Dan werd er op een adres gecontroleerd of de aanwezigen, individuele migranten of gezinnen, zich illegaal op het grondgebied bevonden. Dat gebeurt al jaren. Elke dag doet de politie dat, ook onder deze paars-groene regering, ook onder premier Di Rupo. Dat gebeurt elke dag. Het probleem is dat er wettelijk geen sluitend kader rond bestaat. We zien meer en meer, onder andere door informatie van de ngo's, dat er niet meer wordt opengedaan. Soms wordt de televisie gehoord, of de kinderen. Er wordt geroken dat de pot aan het pruttelen is op het vuur. Als de politie aanbelt, doet niemand open, maar men weet dat die mensen thuis zijn.

Het wordt moeilijker en moeilijker voor de politie om de vreemdelingenwet van 1980 toe te passen. In elk Europees land bestaat daar een regeling over, maar in België ontstaat dan een hysterisch debat over dingen die er compleet niet toe doen. Op een bepaald moment heeft de heer Michel dan gezegd: *on doit paralyser le projet*. Ik ben op zich blij dat u de moed hebt om op dat punt toch weer aan de kar te trekken. Het is immers echt een probleem.

Mijnheer de staatssecretaris, waar gaat het over en wat hebt u aangepast? Een onderzoeksrechter zou zijn goedkeuring moeten geven, maar dat was bij ons ook zo.

Ik heb dat wetsontwerp samen met de heer Geens ingediend. Als u mij niet vertrouwt, tot daaraan toe, maar ik denk dat er algemeen toch geen twijfels bestaan over het basisrespect dat de heer Geens heeft voor de mensenrechten. Dat zou toch wel grotesk zijn. Als iemand in dit land dat zou durven beweren, dan wil ik daarmee toch de degen kruisen.

De heer Geens had dat ingediend en dat is twee keer goedgekeurd, maar het is niet doorgegaan. Marrakesh kon niet, maar dit moesten wij wel slikken. Voor de goede vrede hebben we dat gedaan. U neemt dat nu terug. Dat is dan meteen een stellingenoorlog, wat dit actualiteitsdebat ook bewijst. Ik wens u daar veel succes mee.

Mijn vraag is vooral wat de andere elementen in de deal zijn die u wil sluiten. Daarover is er immers minder duidelijkheid.

01.04 **Hervé Rigot (PS):** Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je ne reparlerai pas du contexte; nous le connaissons. Nous avons été stupéfaits de voir dans la presse l'intention de retravailler un de ces dossiers qui a créé un émoi profond, comme cela a déjà été indiqué par mes collègues, dans l'opinion publique, sous le gouvernement Michel. Au sein de ce Parlement, jusque dans les rangs de la majorité, le projet a semé suffisamment d'indignation pour que le gouvernement soit tenu de faire marche arrière. Concernant cette indignation, j'entends M. Francken dire qu'elle vient de la presse francophone. Non, ce n'est pas le cas. J'entends aussi le terme "paralysé". Non, ce n'est pas un terme approprié. Non, le gouvernement n'a pas été paralysé, il n'a pas dû reculer face à la pression sociale ou celle des organisations soutenant à l'époque. Non, nous avons tenu compte d'auditions. Et les personnes qui ont été entendues n'étaient pas des journalistes francophones, dans ce cadre. Pas du tout.

J'aimerais donc ramener ici une certaine vérité. On est toujours en train de dire: "Ce sont les francophones, c'est la pression du PS." Non! Stoppons cela! Ce qui pose problème ici est la proportionnalité. Si la loi peut prévoir des formes qui limitent le droit fondamental, on peut l'entendre, mais cette limitation ne peut se faire que dans le respect du principe de proportionnalité. Après d'innombrables réactions et de nombreux avis rendus sur le principe même du projet – et pas par des journalistes francophones, je le répète –, je suis désolé de dire que la question se pose toujours.

Monsieur le secrétaire d'État, pourquoi, alors que ces avis étaient clairs, revenir avec ce projet? Quelles sont vos intentions en ce domaine? Quelles alternatives ouvertes par l'accord de gouvernement prévoyez-vous

pour améliorer les procédures de retour? C'est ce qui est au coeur de la question.

S'il vous plaît, arrêtons de toujours tout ramener aux francophones! Monsieur Francken, j'ai beaucoup de respect pour le fait que vous ayez été secrétaire d'État. Nous ne sommes pas d'accord sur tout ce que vous avez fait, mais aujourd'hui vous n'êtes plus secrétaire d'État. Traitons aujourd'hui ce qui se passe et ayons une analyse au regard des éléments actuels! J'aimerais que l'on puisse dépasser ce discours un peu facile, trop facile, qui consiste à toujours juger les francophones.

De **voorzitter**: Mijnheer Francken, u beroept zich op een persoonlijk feit?

01.05 Theo Francken (N-VA): Ja, ik wil hierover toch iets zeggen, mijnheer de voorzitter.

Ik zeg niet dat alle Franstalige journalisten aan propaganda hebben gedaan, neen, maar de desinformatie was stuitend. Ik zeg dat niet altijd. Ik wil helemaal niemand stigmatiseren. Dat doe ik niet eens. U moet beter leren luisteren.

Wat er in dit dossier allemaal aan complete desinformatie is rondgegaan, ook in Franstalige kranten, ook bij de RTBF, kan ik allemaal zwart-op-wit bewijzen. Daar neem ik geen woord van terug. Wat er toen is gezegd, had niets te maken met het wetsontwerp dat wij hier hebben ingediend. Dat werd trouwens ook goedgekeurd door de Raad van State, door de regering en het werd door CD&V mee ingediend. Dat had er niets mee te maken. Het ging niet over transitmigranten. Het ging niet over het *plateforme citoyen*. Daarover is het nooit gegaan.

Die sociale organisaties hebben hier een grote klont boter op hun hoofd en ik kan dat ook bewijzen. Daar neem ik zeker niets van terug, absoluut niet. Ik stigmatiseer zeker niet alle journalisten en alle Franstaligen, maar dat is mij toen wel heel fel opgevallen.

01.06 Dries Van Langenhove (VB): *Met de regelmaat van een klok laat u weten dat u de terugkeercijfers wil opkrikken. Uiteraard zal u daar in ons geen tegenstander vinden, wel integendeel. Los van de vraag of uw verhoogde inzet op de vrijwillige terugkeer veel resultaat zal opleveren, is het onmiskenbaar zo dat (ook) de gedwongen terugkeer deel uitmaakt van elk geloofwaardig uitwijzingsbeleid. Ter zake hebben we er steeds voor gewaarschuwd dat deze regering daarvoor twee essentiële elementen daarvoor uitgesloten heeft, met name de woonstbetreding en het tijdelijk onderbrengen van gezinnen met kinderen in aangepaste gesloten terugkeerunits. Ondertussen werd duidelijk dat u dat laatste zelfs in een wet wil verankeren. Anderzijds stuitte het 'visitatieright' (een afgezwakte vorm van het oorspronkelijk voorstel van woonstbetreding) op een duidelijk 'njet' van Groen, Ecolo en de PS.*

Hoe denkt u de gedwongen terugkeer van gezinnen met kinderen die manifest weigeren vrijwillig terug te keren te realiseren wanneer onderbrenging naar aangepaste gesloten woonunits (nu ook wettelijk) uitgesloten of zelfs bij wet verboden wordt?

Hoe denkt u de gedwongen terugkeer nog af te dwingen als illegalen niet in de openbare ruimte mogen opgepakt worden en ook (de minste vorm van) woonstbetreding uitgesloten wordt? Wie riskeert in dit geval eigenlijk nog de overbrenging naar een gesloten terugkeercentrum?

Het regeerakkoord stelt - in vage termen - dat er zal gezocht worden naar oplossingen dat de terugkeer van illegaal in het land verblijvende personen verhinderd wordt door een manifest gebrek aan medewerking. Welke oplossingen ziet u concreet nadat zelfs uw 'visitatieright' op een veto is gestoten?

Nog een zaak die op 11 juni ter tafel lag, was - nogmaals - de uitbreiding van de capaciteit in de gesloten terugkeercentra. Graag een stand van zaken.

In een reactie op uw uitgelekte nota, stelde u dat het ging om 'een eerste voorstelling binnen de regering over het nieuwe migratiebeleid dat we moeten voeren. Daar zitten heel wat elementen in die niet in de krant staan vandaag.' Graag enige toelichting.

01.07 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de staatssecretaris, we zijn blij dat deze regering werk maakt van een evenwichtig terugkeerbeleid. We waren ook vragende partij voor de terugkeercoaches. De oude recepten alleen bleken immers niet te werken. Dit alles moet wel ingebed worden in een groter geheel, met aandacht voor toekomstoriëntatie, samenwerking met het middenveld enzovoort. Ook de tussenschotten bij

de DVZ, wat de gesprekken betreft, versus de doorgedreven begeleiding, zijn voor ons essentieel. Het is ook essentieel dat de woonstbetreding slechts in allerlaatste instantie kan, wanneer men zich op alle mogelijke manieren verzet en zich bijvoorbeeld verschanst in de eigen woning.

Toen in de vorige legislatuur een ontwerp ter zake besproken werd, waren we daar ongerust over. We hebben toen gezegd dat het in die vorm voor ons niet kon. We hebben destijds ook zeer aandachtig geluisterd tijdens de hoorzittingen en de adviezen gelezen van onder andere de onderzoeksrechters, de Liga voor de Rechten van de Mensen en Myria. Ik herinner me dat men bij de Liga opgetogen was over het voornemen om een einde te maken aan de manier waarop toen bij heterdaad woningen werden betreden zonder machtiging van de onderzoeksrechter. Men had terecht veel scherpe opmerkingen bij de manier waarop dat gebeurde.

Mijnheer de staatssecretaris, in welke mate wil u tegemoetkomen aan die terechte bedenkingen? Een dergelijke regeling moet immers in overeenstemming zijn met de Grondwet. We hebben begrepen dat u aan alle opmerkingen van de Raad van State tegemoet wil komen. Klopt dat?

Voor ons is het bijvoorbeeld essentieel dat de onderzoeksrechter of een andere rechter geen stempelrechter wordt in dit verhaal. Er moet sprake zijn van een volwaardig toezicht. De rechter kan de woonstbetreding dus alleen machtigen op basis van een grondig onderzoek van een dossier dat hij zelf in handen houdt. De betreding moet proportioneel zijn en moet wel degelijk het laatste redmiddel zijn. De betrokken rechter moet tevens met een verslag op de hoogte worden gehouden. De samenhang met het hele voortraject dat u momenteel uitwerkt is voor ons essentieel.

Mijnheer de staatssecretaris, is het effectief de bedoeling om aan al die bezorgdheden tegemoet te komen? Wil u de woonstbetreding oude stijl, dus bij heterdaad en zonder machtiging, expliciet verbieden?

01.08 **Hervé Rigot** (PS): Monsieur le président, je souhaiterais répondre à M. Francken et clore ainsi le débat. J'entends bien M. Francken qui recadre ses propos en disant que toute la presse francophone n'a pas pris une position qui pourrait être assimilée à de l'orientation ou de la propagande.

Je rappelle qu'il y a la liberté de la presse. Cette liberté est essentielle. La presse fait ses choix. Elle est indépendante et libre. On parle ici de la RTBF, c'est-à-dire d'un service public. Je tiens à être garant de l'indépendance, de la responsabilité et de l'éthique d'un service public. C'est important.

La presse est libre de ses propos mais je rappelle ce que je disais tout à l'heure. Comme Ben Segers l'a mis en évidence, l'Ordre judiciaire, en particulier, a émis des avis dans lesquels il critiquait la proposition faite jadis, du temps du gouvernement Michel, sur les visites domiciliaires. Ce n'est pas la presse qui a fait un blocage. C'est avant tout et surtout l'Ordre judiciaire, celles et ceux qui vivent au quotidien ces actions qui doivent être contraignantes, qui a donné des avis très critiques par rapport à cette option.

Le PS demande très clairement une vision proportionnelle des choses.

De **voorzitter**: Ik wil even iets aankaarten als voorzitter. Ik merk dat het debat aan het afglijden is naar polemieken tussen Kamerleden. Voor mij is dat geen probleem, maar eigenlijk zijn mondelinge vragen bedoeld om het debat aan te gaan met de staatssecretaris. Ik zou dus graag willen dat men zich beperkt tot de vragen en het debat met de staatssecretaris, die ik nu graag het woord geef om te antwoorden. Daarna krijgt iedereen nog voldoende tijd om te repliceren.

01.09 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, het is inderdaad goed dat wij een discussie voeren over dit onderwerp. Misschien moet men nog wat wennen aan de nieuwe realiteit waarin wij proberen om geen verhitte publieke debatten te voeren over bepaalde thema's die nogal delicaat zijn. Dat is in het verleden misschien af en toe gebeurd, maar ik weet niet of dat vaak heeft geleid tot betere politiek. In ieder geval is er een aantal uitdagingen geweest waarop niet de nodige antwoorden zijn gekomen. Men kan dan later de context daarvan vaststellen, maar men moet vooral kijken op welke manier men zelf beter kan doen, omdat verhitte debatten de oplossing niet dichtbij brengen, integendeel.

Het is duidelijk – dat heb ik ook gehoord bij de leden – dat wij werken aan een gemeenschappelijk doel, met name een beleid dat humaan en sluitend is. Niemand kan tegen zo'n beleid zijn, maar dat bereiken wij niet door steekvlampolitiek of polarisering. Daar zal ik dus ook aan vasthouden in dit dossier en ook in andere dossiers. Daarom worden de werkzaamheden in verband met mijn voorstellen binnen de regering

voortgezet. Ik zal uiteraard rekening houden met en luisteren naar de bezwaren en bekommernissen van de partners in de regering. Ik kan alleen maar betreuren dat de discussie tot een mediadebat is geworden, maar ik kan alleen maar hopen dat iedereen die het beste voorheeft met het migratiebeleid, daar ook zo over denkt. Ik heb dat echter niet alleen en niet zelf in handen.

Ik heb het nieuwe aanklappende terugkeerbeleid uitvoerig toegelicht in de commissie tijdens de gedachtewisseling van 26 mei. U stelt daarover een aantal vragen, mijnheer Francken, maar ik nodig u uit om het verslag van die bijzonder interessante gedachtewisseling te lezen. Alle aanwezige Kamerleden waren daar ook zeer tevreden over en ik nodig u dus uit om dat verslag zeker eens te bekijken.

Monsieur Pivin, vous avez posé une question pertinente quant au nombre de personnes par année qui reçoivent un ordre de quitter le territoire. Nous en sommes à 34 100 personnes et, parmi celles-ci, 23 500 en moyenne reçoivent un premier ordre de quitter le territoire.

Ces personnes seront suivies individuellement, dans un trajet de retour proactif, dont nous avons discuté dans ce Parlement récemment. Il est important pour moi que cela ne se limite pas à donner un papier à quelqu'un pour qu'il quitte le territoire, mais que chaque individu soit réellement accompagné. C'est une politique différente car il est important pour nous de réaliser une politique migratoire et une politique de retour meilleure qu'auparavant.

Inzake het visitatierecht en andere onderdelen werd in de nota een geheel van wetgevende maatregelen voorgesteld die een aanklappend terugkeerbeleid op wetgevend vlak vorm moeten geven. Het element van visitatierecht is daar inderdaad één voorstel uit, dat op een erg beperkte groep mensen toepasbaar moet zijn. Het geheel van maatregelen moet uiteraard eerst binnen de regering worden besproken vooraleer ik ze hier in de Kamer kan komen voorstellen. Ik zou er eerst over kunnen tweeten of zelf informatie daarover naar de media uitsturen, waarmee ik dan mooie voorpagina's zou vullen en de context beter zou kunnen schetsen dan de halve waarheden die ik soms heb moeten lezen. Dat is echter niet hoe ik aan politiek doe. Ik probeer immers tot resultaat te komen.

Mijnheer Segers heeft echter gelijk. Het is belangrijk om in dat kader rekening te houden met alle mogelijke bestaande bezorgdheden. Zeker het voornaamste bij het opstellen van dergelijke voorstellen zijn proportionaliteit, subsidiariteit en alle elementen die daarbij moeten horen. Ik herhaal echter dat wij een en ander best eerst binnen de regering bespreken, omdat wij weten wat steekvlampolitiek heeft gedaan met onder andere het kiesresultaat.

Mevrouw Daems, mijnheer Pivin, er is nog geen overleg gepleegd met vertegenwoordigers van het middenveld, de academische wereld, de rechterlijke macht of de politie, wat ook logisch is. Ik pleeg immers eerst overleg met mijn collega's in de regering, zoals dat hoort. Daarna zal ik niet nalaten met alle andere actoren in overleg te treden. Het is echter uiteraard eerst van belang dat door de regering wordt bekeken welke stappen kunnen worden gezet.

Mijnheer Van Langenhove, u hebt in uw vraag ook gepeild naar de gesloten terugkeercentra. Mijn diensten hebben de voorbije maanden hard aan de optimalisatie van het plan gewerkt, wat ik in de commissie al heb aangegeven. De verschillende noden werden in kaart gebracht en er werden gesprekken gevoerd met de partners die betrokken zijn bij de uitvoering van het plan. Ook dat is een van de elementen in het plan, waarover wij eerst de besprekingen in de regering laten plaatsvinden vooraleer ik daar nadere details over kan meegeven.

Ik begrijp de herhaalde vraag, die zeker terecht is. Ook in het regeerakkoord staat dat wij ter zake stappen willen zetten die helaas in de vorige regering niet zijn gerealiseerd om redenen die u zelf mag invullen. In ieder geval moeten wij die kwestie binnen de regering doornemen, waartoe ik mijn steentje zal bijdragen.

U had ook nog een opmerking dat de politie vreemdelingen zonder wettig verblijf niet langer zou mogen oppakken in de openbare ruimte. Ik weet niet vanwaar die informatie komt. Ze klopt in ieder geval niet. Op basis van artikel 74, 9° van de Vreemdelingenwet kunnen de politiediensten vreemdelingen die niet in het bezit zijn van een identiteitsdocument op publiek toegankelijke plaatsen vatten en hen onderwerpen aan een maatregel van bestuurlijke aanhouding, in afwachting van de beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken.

Dat is een beleid dat we al jaren kennen en dat eigenlijk voldoende is. We geven iemand het bevel om het grondgebied te verlaten en dan komt men hen toevallig ergens tegen, in een treinstation of zo, tien jaar later,

en dan moet men beginnen aan terugkeer. Zo werkt dat niet, vandaar de noodzaak aan een aanklappend terugkeerbeleid waarbij er effectief begeleiding is. We hopen daar werk van te kunnen maken en ik hoop dat iedereen, meerderheid en oppositie, die de plannen te horen krijgt, constructief mee nadenkt. Als we dat allemaal doen, hoop ik snel resultaat te boeken en hier in de commissie snel de nodige informatie te kunnen bezorgen aan u allemaal.

01.10 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, dank u voor uw antwoord. In uw beleidsverklaring hebt u constructieve oplossingen beloofd: goed casemanagement, ondersteuning, begeleiding, pilootprojecten, voornemens die ervoor kunnen zorgen dat men effectief een vertrouwensband kan opbouwen met deze vluchtelingen. Ik vraag mij af waar dit aspect van uw beleid is. U kunt niet enerzijds nalaten om die constructieve oplossingen op poten te zetten en anderzijds het repressieve apparaat verder proberen uit te bouwen. Zo voedt u de angst bij deze mensen, zorgt u voor meer afstand tussen hen en uw diensten en zal er nog meer worden ondergedoken.

Wat het verschil is tussen woonstbetreding en visitatierecht ben ik hier niet te weten gekomen. Ik wil zeker nog iets kwijt over het beginsel van de onschendbaarheid van de woning. Dat kan alleen maar ter discussie worden gesteld voor ernstige misdrijven, waarvoor een rechterlijke beslissing en ernstige bewijzen zijn vereist, niet voor het administratief probleem van verblijfsrecht. Ik denk dat u nooit een brede consensus over dat onderwerp zult kunnen bereiken. Destijds heeft het protest van middenveldorganisaties en het volk ervoor gezorgd dat de regering-Michel moest terugkrabbelen inzake woonstbetredingen. Zij staan nu opnieuw klaar om de rechten van burgers en vluchtelingen te beschermen en ik geef hen groot gelijk daarin.

01.11 Philippe Pivin (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour vos réponses. Votre démarche tente d'apporter une vraie réponse à un vrai problème, qui n'est cependant pas gigantesque. Vous avez parlé d'environ 33 000 ordres de quitter le territoire et j'ai la faiblesse de croire qu'il ne s'agit pas de 33 000 visites domiciliaires. Il faut faire la part des choses.

Ce n'est pas non plus un problème communautaire, même si certains le sous-entendent. C'est simplement une question de respect de la règle de droit. Et ce respect n'altère pas les notions de protection internationale, il n'altère absolument pas les questions de solidarité, d'humanisme vis-à-vis des gens. Mais sans ce respect, il n'y a plus de protection qui tienne dans aucun domaine. Nous sommes confrontés à une question de sécurité juridique tout simplement.

Monsieur le secrétaire d'État, je vous souhaite beaucoup de sérénité dans le débat au sujet de cette thématique.

01.12 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik begrijp dat het lastig is dat die zaak in *Het Laatste Nieuws* stond. Dat maakt het er natuurlijk niet gemakkelijker op een compromis te vinden. Dat wordt nog interessant om er vanuit de oppositie naar te blijven kijken. Ik zal het goed in de gaten houden.

Als u spreekt over steekvlampolitiek en probeert wat tikken uit te delen, vooral in mijn richting – zo heb ik het alleszins opgevat – moet u dat vooral blijven doen. Wat ik las, is de *no pasarán* van Ecolo. Ik heb ook het persbericht van de PS gelezen. Ik weet dus waar dit naartoe zal leiden. Maar goed, ik ben benieuwd. Ik kan altijd bijleren, uiteraard. Wij zullen zien wat ervan komt.

Als het juridisch kader is zoals de heer Segers zegt, vraag ik mij af of het niet beter blijft zoals het nu is. Als het immers zo gebetonneerd wordt dat het om een volwaardige rechter gaat, en dus niet meer zoals wij het hadden uitgewerkt, wordt de procedure zo zwaar dat er helemaal niemand meer aan zal beginnen. Zo begrijp ik het. Het is dan misschien beter de situatie te houden zoals zij nu is, dan het administratief zo zwaar te maken dat het bijna onmogelijk is nog bepaalde hardnekkige weigeraars en verzamelaars van bevelen om het grondgebied te verlaten, teruggestuurd te krijgen. Ik weet niet waar dit finaal toe zal leiden. Wij zullen het wel zien.

U zegt dat u dit verder in de schoot van de regering zal bekijken en dat u niet aan steekvlampolitiek wil doen. Wij zullen nog wat afwachten. U verwijst zelfs naar het electoraal resultaat. Ik weet niet of dat zo gepast is, maar goed. Wij zullen nog wat afwachten.

Ik meen dat het belangrijk is naar een juridisch kader te gaan voor woonstbetredingen dat werkbaar is in de praktijk. Ik had ook begrepen dat er andere elementen waren en dat u ook bezig bent met de terugkeercentra, de coachingcentra, of de loketten. Ik hoor dat er zo tientallen zouden worden geopend, een

aantal in Vlaanderen en een aantal in Wallonië. Ik hoor dat u kijkt naar uw collega van Financiën en Begroting om dat aan elkaar te koppelen.

Ik ben benieuwd waar dat naartoe zal gaan en hoe dat zal werken. Wij hebben al jaren zulke centra gehad. Die waren niet bijzonder succesvol. Maar misschien zal het nu allemaal anders zijn, nietwaar? Wij zullen het allemaal afwachten.

01.13 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, ce qui est important ici, c'est de rappeler que dans une même majorité, entre partenaires loyaux - il est important de le dire car cela a l'air de surprendre -, on peut se dire les choses. Il vaut d'ailleurs mieux se les dire et qu'elles soient entendues sinon c'est là que la majorité part à vau-l'eau. On a vu cela par le passé. Ici, on se dit les choses. Je trouve cela très sain.

Monsieur le secrétaire d'État, je ne doute pas que vous avez entendu et que vous allez prendre conscience de nos attentes et que nous allons pouvoir travailler ensemble sur des options. Au parti socialiste, nous sommes pour une politique de retour meilleure que ce qu'elle est aujourd'hui; nous ne disons évidemment pas le contraire. Ce que nous disons et que nous avons toujours dit, et ce n'est pas une surprise, c'est que les visites domiciliaires aujourd'hui ou demain ne sont pas une option. Il y a énormément d'autres options possibles que nous pouvons discuter au sein du gouvernement ou qui sont dans l'accord de ce gouvernement et que nous devons évoquer ensemble. Je sais aussi que vous comprenez notre message et que nous sommes ensemble dans cette majorité avec cette force de pouvoir nous dire les choses et de pouvoir travailler en équipe, et cela, c'est important! Je vous remercie.

01.14 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw gedeeltelijke antwoord. Ik overloop kort mijn vragen, met de antwoorden erbij.

Op mijn eerste vraag hebt u jammer genoeg niet geantwoord. Wat zult u doen om de gezinnen die manifest weigeren om terug te keren, te doen terugkeren, als u het reeds bij voorbaat onmogelijk maakt dat zij in aangepaste gesloten woonunits kunnen worden geplaatst?

Ten tweede vroeg ik u hoe u zonder het instrument van de woonstbetredingen gedwongen terugkeer hard zou maken. U spreekt de hele tijd over een aanklampend terugkeerbeleid, maar dat kan pas werken als ze zich laten aanklampen. Als ze dat weigeren, wat zult u dan precies doen?

Er moet ook enige nuance zijn bij hetgeen u zegt over de opsporingen in het openbaar. Het is genoegzaam bekend dat dat door de linkerkant al lang wordt geblokkeerd, omdat die het veel te stigmatiserend vindt dat een illegaal in het openbaar zou worden opgepakt. In de praktijk gebeurt dat wel, uiteraard op wettelijke basis, maar alleen toevallig. Het gebeurt alleen bij bijvoorbeeld een controle voor iets anders in een station. Dan kan het zijn dat men op iemand stuit die reeds lang niet meer in ons land zou mogen zijn. Het gebeurt echter niet op een structurele, systematische manier, die meer zou zijn dan een druppel op een zeer hete plaat in het migratiebeleid.

Mijn derde vraag was welke oplossingen u nu eindelijk zult aanreiken wanneer er een manifest gebrek aan medewerking is bij de illegale migrant die het land moet verlaten. Zelfs uw zeer afgezwakte voorstel van woonstbetredingen, al kunnen wij het zo niet noemen - u noemt het zelf een visitatierecht -, dat slechts in een zeer beperkt aantal gevallen toepasbaar zou zijn, stuit meteen op de hashtag no pasarán, het komt er niet.

Mijnheer de staatssecretaris, ik heb in mijn studententijd aan heel veel onderhandelingswedstrijden deelgenomen. Als de tegenpartij reeds bij voorbaat zegt dat hij niets doet en dat hij geen enkele manoeuvreerruimte heeft, weet men dat men de onderhandelingen zal verliezen, zeker als men vanuit een zeer zwakke positie opereert.

U hebt de voorbije jaren vaak gezegd, ook bij uw gooi naar het voorzitterschap van CD&V, dat het duidelijker moet zijn waarvoor u staat. Maak dan eens duidelijk waarvoor u staat in het migratiedebat. U zegt steeds dat u staat voor een aanklampend beleid, maar wat is dat nu precies? Als uw tegenstanders in de coalitie zeggen no pasarán, dat het er niet komt, wat zet u daar dan tegenover? Wat wilt u dan precies dat er wel komt? Want dat is nog steeds, ook na alle artikels en antwoorden, niet duidelijk.

Dan was er de vraag naar de stand van zaken betreffende de gesloten centra. Ik hoor daar opnieuw hetzelfde als de vele vorige keren dat ik het heb gevraagd. Ik zie u knikken. Misschien frustreert u dat

evenzeer als het mij frustreert. Ik hoor u nu, na zoveel maanden reeds actief te zijn als staatssecretaris voor Asiel en Migratie, zeggen dat u de noden van de gesloten terugkeercentra in kaart hebt gebracht. Maar die noden waren reeds in kaart gebracht bij mevrouw De Block, die waren reeds in kaart gebracht bij de heer Francken. De diensten schreeuwen om veel meer capaciteit.

Ik hoor zelfs dat men een drievoud van de capaciteit zou kunnen vullen. Dat zeggen de diensten al vele jaren. De noden zijn dus al lang duidelijk.

Ik vraag mij dan af wat er op de vergadering van 11 juni, toen de kwestie zeker aan bod kwam, is besproken. Dan moet er toch iets aan het Parlement mee te delen zijn, tenzij u ons liever volledig buiten de discussie houdt. Daarover had ik graag meer gehoord.

U liet ook opmerken dat nog heel wat andere elementen uit uw plan niet in de krant besproken zijn. Ik mag het hopen, want ik heb de indruk dat de regering zeer graag communiceert met de krant, maar niet zo graag met het Parlement. Ik had graag gezien dat u in de commissie vandaag wat meer elementen had toegelicht, maar ook nu blijf ik in dat verband op mijn honger.

01.15 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, ik kijk ernaar uit om samen met de staatssecretaris en de meerderheidspartijen voort te zoeken naar constructieve oplossingen, in alle stilte en rust. Ik ben ervan overtuigd dat we die oplossingen moeten kunnen vinden, als iedereen zich van grote verklaringen onthoudt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 55017971C van de heer Francken wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

02 Vraag van Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het misbruik van Kameroense studentenvisa" (55018712C)

02 Question de Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les abus concernant les visas d'étudiants camerounais" (55018712C)

02.01 Yoleen Van Camp (N-VA): *Het aantal Kameroense studenten dat een bevel krijgt om dit land te verlaten, is de afgelopen jaren meer dan verdrievoudigd. In 2020 leverde de DVZ 177 keer zo een bevel af. De jaren daarvoor waren dat er telkens maar een vijftigtal. Het is al jaren een gekend feit dat er zeer veel misbruik is met studentenvisa uit Kameroen.*

Van de personen die een bevel hebben gekregen om dit land te verlaten, hoeveel daarvan hebben er ook een inreisverbod bij gekregen?

Wat bent u van plan te ondernemen om deze toename aan misbruiken een halt toe te roepen?

Wanneer zal u dat plan van aanpak uitrollen en evalueren?

Welke doelen zal u voorop stellen met dat plan?

02.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mevrouw Van Camp, ik heb de verschillende maatregelen die werden genomen bij de behandeling van de aanvragen voor studentenverblijf die ingediend worden bij de post in Yaoundé nog geen maand geleden al opgesomd. Ik neem aan dat dit een opvolgingsvraag is.

Het wetgevend kader, dat voor een belangrijk deel Europees wordt bepaald, laat weinig manoeuvreerruimte om een aanvraag voor studentenverblijf te weigeren als het dossier volledig is en aan de wettelijke voorwaarden voldaan is. Slechts in het geval van fraude kan een aanvraag worden geweigerd. Elk jaar wordt er een balans opgemaakt en nemen mijn administratie, de Belgische ambassade in Yaoundé en het Institut Français du Cameroun de nodige maatregelen om te verzekeren dat de aanvragen op een doeltreffende manier worden behandeld en dat gevallen van fraude eruit worden gehaald.

Ik herhaal graag nog eens de maatregelen die ik vorige maand al opsomde.

Er is overleg met de FOD Buitenlandse Zaken. Indien nodig, zal een bijkomende consul naar Yaoundé worden gestuurd om het team op de ambassade te versterken tijdens de piek van de aanvragen.

Ten tweede, de Dienst Vreemdelingenzaken gaf een opleiding aan het team van de diplomatieke post in Yaoundé. De aanvragen voor studentenverblijf waren daarin natuurlijk een belangrijk thema.

Ten derde, de procedure werd geoptimaliseerd, onder meer door opleidingen, verdere afstemming van de samenwerking met het Institut Français du Cameroun, dat een belangrijke rol speelt in het tegengaan en ontdekken van documentfraude.

Ten vierde, de DVZ heeft de onderwijswereld recent gesensibiliseerd over de mogelijke misbruiken van inschrijvingen door buitenlandse studenten. Zo was er overleg met de ARES, met de VLUHR en met specifieke onderwijsinstellingen. Uit feedback en praktijkervaringen van de onderwijsinstellingen blijkt dat de informatie zich goed heeft verspreid en dat de onderwijsinstellingen nu ook bij de inschrijving aandachtig zijn voor het fenomeen van mogelijke misbruiken.

Mijn administratie is het nieuwe academiejaar al maandenlang actief aan het voorbereiden, in nauwe samenwerking met de Belgische ambassade in Yaoundé en het Institut Français du Cameroun, uiteraard in overleg met mijn kabinet. Het doel is garanderen dat de aanvragen op een doeltreffende manier worden behandeld, met inachtneming van de reglementering die van toepassing is op de Kameroense studenten. Die is natuurlijk dezelfde als voor studenten met een andere nationaliteit.

Het doel is de aanvragen van de studenten positief en snel af te handelen indien aan de wettelijke voorwaarden voldaan is en de aanvragen van kandidaten af te wijzen die andere doeleinden dan studies nastreven of die frauduleuze documenten gebruiken. Wie hier komt om te studeren, die kan dat doen. Wie dat zagezegd komt doen, die kan dat niet. De nationaliteit is van minder groot belang als het gaat over studentenvisa.

Ten slotte zal het ontwerp dat recent werd goedgekeurd in deze commissie het mogelijk maken om sneller een einde te maken aan het verblijf van een student die zijn studies op overdreven wijze verlengt of wiens verblijf hier andere doeleinden heeft.

U heeft ook een aantal vragen gesteld over cijfers. Ik nodig u uit om die schriftelijk te vragen.

De **voorzitter**: Ik merk dat het nog altijd niet regent in de Kempen.

02.03 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de voorzitter, dat klopt. Hier schijnt altijd de zon.

Mijnheer de staatssecretaris, jammer genoeg schijnt de zon niet in de commissie. Ik had immers meer overtuigende antwoorden verwacht. Het gaat inderdaad om een opvolgvraag. Misschien frustreert u dat omdat bij elke opvolgvraag duidelijk blijkt dat u heel goed bent in aankondigingspolitiek, maar in daden volledig achterblijft. Dat blijkt ook hier. U geeft een opsomming van wat u allemaal zal doen of hebt gepland. U kan na een maand echter nog niet aangeven of de aanpak al dan niet heeft gewerkt en ook niet of u een en ander opvolgt.

U antwoordt dat er enig overleg is geweest en dat u probeert frauduleuze praktijken aan te pakken. Bij concrete vragen, bijvoorbeeld of u inzet op een inreisverbod bij personen die het bevel hebben gekregen het land te verlaten, danst u natuurlijk alweer rond de hete brij. Het antwoord is waarschijnlijk opnieuw neen, net zoals bleek, toen u een eerste charter had teruggestuurd naar El Salvador, dat u geen inreisverbod had meegestuurd met de peperdure vlucht van honderdduizenden euro.

Ik kan echt alleen maar concluderen dat u heel goed bent in aankondigingspolitiek, maar dat keer op keer hier in het Parlement de ballon wordt doorgeprikt. U weigert ook telkens op simpele vragen antwoorden te geven. Ik zal ze zeker opnieuw schriftelijk indienen. De lijst van die vragen is ook al lang. U weigert immers nu in het Parlement op de vraag te antwoorden.

Ik kan het antwoord wel zelf bedenken. U zet op die belangrijke punten niet in, waarschijnlijk omdat, net als bij de eerste vraag waarmee wij de commissie zijn gestart, een en ander te gevoelig ligt bij uw coalitiepartners, waardoor u nu probeert via communicatie de meubels te redden. In de uitvoering blijft u echter totaal achter, mijnheer de staatssecretaris.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Samengevoegde vragen van

- Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het voornemen van Denemarken om asielzoekers buiten Europa te gaan opvangen" (55018713C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De Deense aanpak van illegale immigratie" (55018982C)
- Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De bezorgdheden over de illegale migratie" (55019058C)

03 Questions jointes de

- Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'intention du Danemark de prendre en charge des demandeurs d'asile en dehors de l'Europe" (55018713C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'approche danoise de l'immigration illégale" (55018982C)
- Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'inquiétude concernant la migration illégale" (55019058C)

03.01 Yoleen Van Camp (N-VA): *Het Deense parlement heeft een wet aangenomen die het mogelijk maakt asielzoekers buiten Europa op te vangen. Denemarken zegt dat het al gesprekken voert met meerdere niet-Europese landen waar asielzoekerscentra ingericht kunnen worden.*

Deze wet komt sterk overeen met het Australisch model dat wij als partij naar voor schuiven, dus uiteraard vinden we dit een kansrijke piste in de strijd tegen mensensmokkel, illegale migratie, verdrinkingen op zee en vreselijke toestanden bij de illegale overtochten, alsook de oneerlijkheid dat zo een groot deel migranten die geen echte vluchteling blijkt te zijn hier als asielzoeker toekomt en na de afwijzing nog amper te verwijderen is.

Wat is uw standpunt over dit wetgevend initiatief van Denemarken?

Zal u dit Deens initiatief ondersteunen of aanvechten bij uw Europese collega's?

Als u deze wetgeving niet steunt, want is dan uw oplossing voor de problematiek rond migratie?

De voorbije weken hebben zowel de Paus, UNHCR als Artsen Zonder Grenzen zich extreem bezorgd getoond over de gevaren van illegale migratie via het water en over land. De Paus sprak over de Middellandse Zee als het grootste kerkhof van Europa, UNHCR gaf dan weer aan dit jaar 60.000 mensen via de Middellandse Zee illegaal in Europa zullen geraken. Artsen Zonder Grenzen heeft dan weer hun bezorgdheid geuit over de lijden van migranten in de centra aan de buitengrenzen van Europa, waar inkomende migranten geregistreerd en geïdentificeerd worden, zoals Moria op het Griekse eiland Lesbos. Zoals u weet, zorgt illegale migratie voor verdrinkingen op zee, erbarmelijke omstandigheden in de tocht onderweg, waarbij ruim 2/3de niet eens echte vluchteling blijkt te zijn en daarvan zo'n 2/10 amper uitgewezen geraakt, waardoor een heel groot deel van mensen die echt nood hebben aan bescherming, kansen ontnomen worden. Deze uitspraken passen allemaal in onze visie van het Australisch model dat wij als partij naar voor schuiven, waarbij we illegale migratie en de daarbij horende netwerken van mensensmokkel en verdrinkingen definitief tot het verleden kunnen laten behoren. Ook de problemen aan de hotspots in onze buitengrenzen zullen daarmee tot het verleden behoren.

Hoe lang gaat u nog op Europa blijven wachten voor een oplossing?

Welk alternatief gaat u naar voor schuiven als oplossing voor deze problematiek, nu steeds meer blijkt dat er vanuit Europa niet meteen oplossing lijkt te komen?

Welke oplossingen ziet u om tegemoet te komen aan de problematiek die door onder andere de Paus, UNHCR en AZG wordt aangekaart? De oplossing die u in het verleden naar voor schoof was een registratie aan de Europese buitengrenzen, maar hoe denkt u daarmee de illegale oversteken op zee en de bijhorende verdrinkingen te stoppen?

03.02 Dries Van Langenhove (VB): *Mijnheer de staatssecretaris, recent keurde het Deense parlement met een ruime meerderheid een voorstel goed dat een radicale omwenteling in het bestaande asielbeleid mogelijk moet maken. Concreet is het de bedoeling zowel het aantal asielaanvragen als de illegale immigratie via de levensgevaarlijke illegale routes aan banden te leggen. In het ideale geval zou de afhandeling van de asielprocedure in de toekomst plaatsvinden in door Denemarken gefinancierde asielcentra in een niet-Europees land. Wie recht blijkt te hebben op asiel kan dat uiteraard krijgen, maar wel in het betreffende derde land en niet langer in Denemarken, tenzij in een welbepaald aantal zeer uitzonderlijke gevallen. Wie geen echte asielzoeker blijkt te zijn, zou worden gerepatriëerd naar het land van herkomst.*

Enkele weken geleden stelde de Oostenrijkse krant *Die Presse* dat de Oostenrijkse regering die Deense aanpak zeer genegen is. De Oostenrijkse minister van Binnenlandse Zaken liet alvast weten dat hij deze maand nog naar Kopenhagen wil reizen om concrete en gedetailleerde informatie over de plannen van de Deense regering in te winnen. De minister van migratie van Denemarken wil zichzelf duidelijk profileren als de minister van emigratie ook, dus van remigratie.

Hoe beoordeelt de Belgische regering het initiatief van Denemarken?

Zult u contact opnemen met de Deense regering om nadere informatie in te winnen of sluit u de Deense piste bij voorbaat uit? Zo ja, waarom?

03.03 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mevrouw Van Camp, mijnheer Van Langenhove, Denemarken is niet gebonden aan de Europese Opvangrichtlijn, die een veel striktere toepassing maakt van het concept veilige derde land dan de nieuwe Deense wet nu doet, maar Denemarken is wel gebonden aan het internationaal recht en dat maakt het systeem juridisch al zeer twijfelachtig.

Onder het Europees recht moet er een band zijn tussen de asielzoeker en het concrete derde land en men kan dus niet naar eender waar worden gestuurd. Ook het internationaal recht veronderstelt overigens dat er zo'n band bestaat. Daar zijn de richtlijnen van de UNHCR heel duidelijk over. Het feit dat Denemarken de wet aanneemt, zegt ook nog niets over de praktische uitvoering en de haalbaarheid ervan. De vraag is dus ook hoe groot de kans is dat Denemarken de wet werkelijk in de praktijk zal kunnen omzetten. Ook dat zullen wij moeten afwachten. Pas wanneer de regeling in concrete dossiers wordt toegepast en getoetst door een Deense rechter zullen wij daar het antwoord op kennen.

U weet dat ik sceptisch ben over de haalbaarheid van opvangcentra buiten de Europese Unie. De grote vraag is waarom een derde land bereid zou zijn zo'n centrum op zijn grondgebied op te zetten om migranten niet enkel te screenen, maar ook blijvend op te vangen. Als het gerealiseerd wordt – want Denemarken heeft nog geen concreet akkoord gesloten – zal Denemarken er wellicht een hoge prijs voor betalen en maakt het zich dan ook vatbaar voor chantage. Wanneer is een prijs immers hoog genoeg, wanneer niet en hoe reageert een land daarop? Het valt dus nog te bekijken of en wanneer er een akkoord gesloten zal worden.

Ik stel mij daarnaast ook de vraag of dat het model is waar we voor willen staan. Ik deel graag een aantal concrete en praktische voorbeelden. Willen we werkelijk een Syrische vrouw, christelijk of niet, dat mag iedereen voor zichzelf invullen, die vlucht voor de gruweldaden van IS, naar Rwanda sturen? Willen we een Russische homoseksuele man, die vlucht voor vervolging omwille van zijn geaardheid, naar Eritrea overbrengen? Naar welk Afrikaans land, dat we daar goed voor betalen, brengen we een politiek vluchteling uit Wit-Rusland?

Door uitbesteding worden asielverantwoordelijkheden simpelweg naar elders verschoven en worden internationale verplichtingen ontdoken. Het is vooral belangrijk dat iedereen zijn eigen verplichtingen op dat vlak nakomt, niet enkel België of de Europese Unie. Ook landen daarbuiten moeten dat doen. Dat is de weg die we moeten bewandelen, waarbij elk land zijn verantwoordelijkheid nog meer moet opnemen dan vandaag het geval is.

Externalisering maakt misbruik van zowel de kwetsbaarheid van overbelaste ontwikkelingslanden als van vluchtelingen. Europa heeft een verantwoordelijkheid, net als ook landen in de regio. Dat maakt deel uit van de internationale gesprekken en onderhandelingen die worden gevoerd om tot een beter migratiebeleid te komen.

Het Europees beleid waar ik voor pleit, is er dan ook een waar het mogelijk is om asiel aan te vragen aan de Europese buitengrens en waar men efficiënte en snelle procedures heeft om daarmee om te gaan, zodat snel duidelijk wordt wie onze bescherming moet krijgen en wie moet terugkeren. Ik heb al cijfers meegedeeld over het aantal mensen dat in Europa aankomt en geen nood aan internationale bescherming blijkt te hebben en hoe problematisch dat is voor het Europees migratiebeleid, maar ook voor de mensen die hun land hebben verlaten om hier dan te horen dat ze hier geen toekomst hebben.

Het voorgestelde Europese Asiel- en Migratiepact is een geheel aan maatregelen en afspraken waarmee wij dit kunnen realiseren, samen en in partnerschap met de landen die ons omringen. Ook dat heb ik al benadrukt. De landen in de regio zijn van belang. Die moeten wij helpen stabiliseren. Want enkel door de landen die Europa omringen mee te stabiliseren, kunnen wij de problemen die met migratie gepaard gaan de

baas.

Daar moeten wij dringend werk van maken.

Ik heb begrepen dat er straks vragen komen over hoe ver wij staan met het Europese Asiel- en Migratiepact. Ik stel voor dat ik dat luik straks behandel.

03.04 Yoleen Van Camp (N-VA): Bedankt voor uw antwoord. Ik wil daar straks zeker op terugkomen, maar dat zat in de vraag die u verkoos te koppelen.

Goed, ik zal straks terugkomen op hoe u zit te wachten op een Europese aanpak die maandenlang gefaald heeft. In *Politico* stond daar een artikel over waar duidelijk in stond dat u nog de enige bent die lijkt vast te houden aan deze oplossing.

Ik vraag mij af hoe lang het nog zal duren. U wil ons niet geloven, maar de paus, UNHCR en Artsen zonder Grenzen geven allemaal duidelijk aan dat er actie moet worden ondernomen en dat het huidige model van asiel- en migratie echt gefaald heeft en tot heel wat menselijke drama's leidt.

Hoe lang u uw hoofd nog in het zand wil steken, benieuwt mij. Ik vraag u dat keer op keer in deze commissie, maar ondertussen blijven die menselijke drama's zich wel voordoen.

U bezoekt dan kampen en u voelt zich schuldig en werkt dan mee aan een resettlement van, naar ik meen, een 70-tal personen. Maar ondertussen zijn er duizenden en miljoenen mensen die in miserie leven. U verwijst daar heel karikaturaal naar in uw antwoord.

Mijnheer de staatssecretaris, het zou u moeten interesseren hoe wij beter kunnen inzetten op het helpen van die mensen, want in het huidige model gaat het voor een heel groot deel van de mensen die u noemde in uw voorbeelden niet om de personen die naar hier migreren.

De illegale migratie tiert hier nu welig door mensensmokkelaars. Wij zijn dat model absoluut niet genegen en de cijfers geven ons daarin gelijk: twee derde van de asielaanvragen van die vluchtelingen wordt geweigerd, omdat het niet om echte asielzoekers gaat, terwijl ze nochtans enorm veel leed onderweg meemaakten, om nog maar te zwijgen van de doden op zee, waar de paus en andere organisaties naar verwezen. Zij hebben dus niet eens recht op bescherming en ondertussen blijven de meest kwetsbaren achter. Voor dat model passen wij.

U kunt over Denemarken en ons voorstel zeggen wat u wilt, maar u komt zelf met geen enkel alternatief. U bent altijd heel scherp in het veroordelen van alternatieven om iets te doen aan illegale migratie. Ik hoor u alleen maar Europa, Europa zeggen, waar niemand buiten u nog in gelooft, maar u reikt geen enkele oplossing aan. Dat vind ik echt laakbaar.

U verwijst ook telkens naar de prijs van opvang buiten de grenzen, waarbij het hoofddoel niet is om de migratie buiten te houden, maar wel om ze op een veel betere manier te structureren. Ook bij andere vragen, bijvoorbeeld over de kosten van de coronatesten, bent u verbolgen dat wij daarover vragen durven te stellen. U zegt dan dat de prijs van een mensenleven niet in geld uit te drukken is. Wel, hier gaat het ook om mensenlevens. Zolang u blijft vasthouden aan dat model, blijft illegale migratie bestaan, blijven mensensmokkelaars beloond worden en zullen er doden vallen in de zee op de erbarmelijke tocht om de Europese contreien en dit land te bereiken.

Het stelt mij enorm teleur dat u elke poging die een ander land neemt, of die wij voorstellen, meteen onder de mat veegt, maar nooit met alternatieven komt.

03.05 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, u gaf een behoorlijk stuitend antwoord op onze vragen. U zegt dat het Deense model mogelijk juridisch niet haalbaar is en dat het mogelijk in strijd is met het internationaal of Europees recht. U bent echter geen rechter of rechtsgeleerde, u bent politicus. Het is uw taak om te zeggen of u dat Deense model, die Deense aanpak, de nieuwe maatregel die Denemarken voorstelt, politiek wenselijk vindt, ja of neen. Als u die wenselijk vindt, is het uw taak om ervoor te zorgen, in samenwerking met het Parlement, als dat even kan, dat het juridische kader wordt aangepast, zodat die maatregel mogelijk wordt. Dat is uw taak.

U twijfelt aan de haalbaarheid van het Deense model, maar als er één ding is waaraan wij niet meer hoeven te twijfelen, dan is het dat het Europese model gefaald heeft en niet, zoals u beweert, sinds enkele maanden, maar wel reeds sinds vele jaren. Dat staat als een paal boven water.

U repliceert met de vraag waarom een derde land bereid zou zijn om aan zo'n model mee te werken. Dat is evident, om financiële en economische redenen, om diplomatieke redenen. Wij bekleden met de Europese Unie momenteel nog – dit zal niet lang meer duren als wij zo verder bestuurd worden – een zeer sterke positie. Helaas gebruiken wij die positie nooit. Laten wij die positie gebruiken om derde landen ervan te overtuigen mee te werken aan zo'n nieuw migratiemodel.

U waarschuwt voor chantage bij zo'n model. Wij worden vandaag reeds massaal gechanteed. Ik denk aan Turkije, aan Marokko en ook aan Wit-Rusland, dat nu ook mee op die chantagetrein springt en de vele zwaktes van de Europese Unie misbruikt. Wij besteden nu reeds een groot deel van ons migratiebeleid uit.

Dat kost ons handenvol geld, vele miljarden, terwijl het faalt over de hele lijn. Laten we dus eens kijken naar een nieuwe aanpak. U denkt zelfs niet na over het ontradend effect dat zo'n maatregel zou kunnen hebben. Asielshoppers, waarvan er heel veel zijn, zullen niet voor Denemarken kiezen, als Denemarken duidelijk maakt dat het bij hen heel moeilijk zal zijn om misbruik te maken van het systeem.

Ten slotte, u verwijst naar de snelle procedures die er in Griekenland en Italië zouden kunnen komen. U komt net vandaar, mijnheer Mahdi. Laten we mekaar geen Lijzebet noemen. Gaan de procedures daar snel? Ik denk het niet. Zou dat in de toekomst sneller kunnen? Ik denk dat dat een utopie is. Dat Europees Migratiepact, waar u de hele tijd naar verwijst, is een beetje een fata morgana aan het worden. Iedereen weet dat het, als het er ooit komt, wellicht de zoveelste flop zal zijn. Toch blijft u het voorstellen als de grote wonderoplossing, het Wunderwaffen waarop we allemaal moeten zitten wachten. Ik vrees van niet.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van NBMV's buiten de kantooruren" (55018721C)

04 Question de Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil des MENA en dehors des heures de bureau" (55018721C)

04.01 Ben Segers (Vooruit): *In februari van dit jaar uitte ik al de bezorgdheid dat we moeten vaststellen dat niet iedere minderjarige die in België wordt aangetroffen buiten de kantooruren kan rekenen op opvang. Nochtans zijn we verplicht opvang te voorzien voor iedere minderjarige. U lichtte toe dat door de uitzonderlijke sanitaire situatie inderdaad kwetsbaarheidscriteria werden gehanteerd sinds de zomer van 2020 om het hoofd te bieden aan de verzadiging van de opvang. Dit houdt in dat enkel minderjarigen die voldoen aan deze kwetsbaarheidscriteria, d.w.z. minderjarigen die 15 jaar of jonger zijn, meisjes, vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel of mensensmokkel of minderjarigen met een medische of een psychiatrische problematiek buiten de kantooruren kunnen rekenen op opvang. Om deze situatie te remediëren en er zo snel mogelijk voor te zorgen dat opnieuw alle minderjarigen de opvang krijgen waar zij recht op hebben, vertelde u ook dat Fedasil al een heel aantal acties had ondernomen en dat ook bijkomende opvangcapaciteit zou worden gecreëerd.*

Ik had bij deze situatie een aantal opvolgingsvragen.

Is er nog steeds sprake van een verzadiging van het opvangnetwerk voor minderjarigen? Hoe groot is het maandelijks gemiddelde tekort aan plaatsen?

Worden er nog steeds kwetsbaarheidscriteria gehanteerd wanneer minderjarigen worden aangemeld buiten de kantooruren? Indien ja, wat gebeurt er met minderjarigen aan wie geen opvang wordt geboden? Worden andere instanties gecontacteerd of komen zij op straat terecht?

Kunt u een overzicht geven van het aantal minderjarigen voor 2021, per maand, aan wie opvang werd geweigerd? Kan u - in percentages en absolute aantallen - meer vertellen over de betrokken nationaliteiten van de geweigerde minderjarigen?

Eerder zei u - in een antwoord op een vraag van me - te zullen inzetten op een zo snel mogelijke

doorstroming vanuit de observatie- en oriëntatiecentra naar de tweede opvangfase. Gebeurt de doorstroming nu effectief sneller? Hoe lang was die termijn 1j geleden en hoe lang is de termijn vandaag?

Werd er ondertussen voorzien in bijkomende opvangcapaciteit zoals in februari werd aangekondigd? Indien nee, wat zijn de struikelblokken, en op welke termijn denkt u dat deze extra opvang wel kan gerealiseerd worden?

Welke andere maatregelen werden ondertussen genomen, of zullen nog genomen worden, om de verzadiging te remediëren en ervoor te zorgen dat iedere minderjarige de opvang krijgt waar hij recht op heeft, binnen en buiten de kantooruren?

04.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, vooraleer te antwoorden op de vraag van de heer Segers, geef ik nu al aan dat ik straks terugkom op de vraag over de snelle behandeling in Griekenland. Ik heb daar immers een zeer aangenaam gesprek met het EASO over gehad. We spreken hier opnieuw over bij de behandeling van de vraag over het Europees migratiepact.

Mijnheer Segers, er is momenteel nog steeds sprake van een verzadiging van het opvangnetwerk van niet-begeleide minderjarigen. In de eerste opvangfase wordt dit voornamelijk veroorzaakt door de verhoogde instroom van de minderjarigen, de duur van de identificatieprocedure en de sanitaire maatregelen. Er werden in 2021 maandelijks gemiddeld 39 minderjarigen opgevangen in de daarvoor gecreëerde noodopvangplaatsen van Fedasil.

De kwetsbaarheidscriteria zijn nog steeds van toepassing wanneer minderjarigen na de kantooruren aangemeld worden. Deze aanmeldingen gebeuren door de Dienst Voogdij, die ook bevoegd is om contact op te nemen met andere opvanginstanties.

De maatregel tot versnelde doorstroom van eerste naar tweede opvangfase was inderdaad een van de tijdelijke maatregelen die Fedasil nam tijdens en kort na de zomer van 2020. Het is echter niet gelukt om de gemiddelde doorstroom te verkorten. In 2020 bedroeg deze gemiddeld ongeveer 34 dagen. In 2021 is dat zelfs 42 dagen. De snelheid van de doorstroom wordt dus bepaald door de duur van de observatie die nodig is om een aangepaste oriëntatie naar de tweede opvangfase te bepalen. Ook is de doorstroom afhankelijk van de Dienst Vreemdelingenzaken en de Dienst Voogdij. Daarnaast vertraagde de coronacrisis de registratie door de DVZ van april tot oktober 2020 en heeft die ook nog steeds impact op de organisatie van de leeftijdsonderzoeken in de ziekenhuizen.

Er wordt bijkomende opvangcapaciteit gecreëerd door generieke plaatsen te converteren tot specifieke plaatsen en ze zo geschikt te maken voor de opvang van niet-begeleide minderjarigen. De voorbereidingen voor verdere conversies zijn bezig en de opstart van bijkomende opvangcapaciteit in de eerste opvangfase wordt grondig onderzocht.

De maatregelen die Fedasil nam om de verzadiging in de eerste opvangfase het hoofd te bieden, zijn nog steeds van toepassing. Zo blijven de drie reguliere observatie- en oriëntatiecentra op crisiscapaciteit draaien en werd het aantal opvangplaatsen in de eerste fase verhoogd door de volledige capaciteit van het opvangcentrum te Sugny te gebruiken. Ook werden tijdelijke plaatsen voor de eerste fase gecreëerd in het opvangcentrum in Overijse en werd noodcapaciteit gecreëerd in het aanmeldcentrum. Zoals u weet is er nog wat werk inzake het aanmeldcentrum.

Wat betreft uw vraag met betrekking tot de aantallen en de nationaliteit van de minderjarigen aan wie opvang geweigerd werd buiten de kantooruren, moet ik u verzoeken om die schriftelijk te stellen.

04.03 **Ben Segers** (Vooruit): Mijnheer de staatssecretaris, dat laatste voelde ik inderdaad wat aankomen. Bedankt voor uw antwoord en uw ambitie in verband met het aanmeldcentrum, wat een essentiële schakel is.

Het is wel verontrustend om te vernemen dat ondanks de doorstroommaatregelen de termijn niet is verkort, maar wel nog langer geworden, van 34 naar 42 dagen. Ik vraag u om dit te blijven volgen en er alles aan te doen om ervoor te zorgen dat niet-begeleide minderjarigen een waardige opvang kunnen genieten. Dank u en veel succes daarmee.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van Wouter Raskin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het asielcentrum Parelstrand in Lommel" (55018781C)

05 Question de Wouter Raskin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le centre pour demandeurs d'asile Parelstrand à Lommel" (55018781C)

05.01 Wouter Raskin (N-VA): *Mijnheer de staatssecretaris, vorig jaar sloot het asielcentrum Parelstrand in Lommel de deuren. Het centrum bood plaats aan bijna 900 asielzoekers uit zeer diverse landen. Het was de tweede keer dat Fedasil in Lommel neerstreek. Ook tijdens de asielcrisis van 2015 deed de site dienst als tijdelijk opvangcentrum.*

1. Door wie werd het centrum uitgebaat tijdens de tweede - en meest recente - periode dat de site dienst deed als opvangcentrum?
2. Welke overeenkomsten regelden de huur en exploitatie van het centrum tijdens deze periode? Tussen welke partijen werden deze overeenkomsten gesloten?
3. Kan u mij voor elk van deze overeenkomsten de begin- en einddatum meedelen?
4. Is het dossier vandaag formeel afgerond? Of zijn er nog procedures, discussies, ... aan de gang?
5. Indien het dossier nog niet zou afgesloten zijn: wat is hiervoor de reden?

05.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Raskin, tijdens de tweede en meest recente huurperiode werd de site door Fedasil zelf beheerd. Hiervoor sloot Fedasil een huurovereenkomst met het vakantiepark Oostappen Parelstrand. De eerste huurovereenkomst werd afgesloten op 21 december 2018. Deze werd verlengd op 22 maart 2019, op 2 september 2019 en op 19 december 2019 om uiteindelijk te eindigen op 31 augustus 2020.

Het dossier is nog niet afgerond. Er werd een procedure aanhangig gemaakt bij het vredegerecht van Pelt. Na het einde van de huurovereenkomst en de uitgaande plaatsbeschrijving werd namelijk nog geen akkoord bereikt tussen de partijen over de huurschade. We wachten het verloop van die procedure dus af.

05.03 Wouter Raskin (N-VA): Ik wil u daarvoor bedanken, mijnheer de staatssecretaris.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Ik zie de heer De Smet niet, noch in de zaal noch in Zoom, dus vervalt zijn vraag nr. 55018803C. Mevrouw Jadin is er ook niet; haar vraag nr. 55018827C vervalt dus ook.

06 Questions jointes de

- Kattrin Jadin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'audit de la CCE sur Frontex" (55018827C)

- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le rapport de la Cour des comptes européenne concernant Frontex" (55019076C)

06 Samengevoegde vragen van

- Kattrin Jadin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De audit van de Europese Rekenkamer met betrekking tot Frontex" (55018827C)

- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het rapport van de Europese Rekenkamer over Frontex" (55019076C)

06.01 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, het recente rapport van de Europese Rekenkamer is niet mals voor Frontex. De belangrijkste opmerkingen zijn de volgende. Er is geen duidelijke informatie over de kosten van de operaties, er zijn nagenoeg geen analyses van de eigen ondernemingen of de impact ervan en er zijn enorme gebreken wat de samenwerking met lidstaten betreft, terwijl vorig jaar 460 miljoen euro werd gespendeerd aan de organisatie en haar budget zienderogen stijgt. Het is ook niet de eerste keer dat Frontex in opspraak komt. Eerder, en belangrijker, werd de organisatie al aangeklaagd wegens mensenrechtenschendingen en het participeren in illegale pushbacks.

Om die redenen lanceerde Abolish Frontex vorige woensdag een internationale campagne. Die organisatie gelooft er niet in dat Frontex kan worden hervormd en vindt dat men moet werken aan een rechtvaardig en veilig systeem *from the ground up*. De tienduizenden doden, die het huidige systeem als gevolg heeft, is

daarbij een van de centrale overwegingen. Tot op heden sloten zo'n 40 internationale organisaties zich bij de campagne aan.

Wat is uw oordeel over het rapport van de Europese Rekenkamer? Welke positie nam u in het verleden in met betrekking tot Frontex op Europees vlak? Is daar iets aan veranderd na kennisname van het rapport van de Europese Rekenkamer? Wat zal België ondernemen om Frontex de mensenrechten te doen respecteren? Welke contacten werden hiervoor aangehaald?

Wat zal België ondernemen opdat Frontex democratisch zal worden gecontroleerd? Steunt België de continue verhoging van de budgetten van Frontex?

Tot slot, vindt u dat de huidige incarnatie van Frontex überhaupt nog een rol moet spelen in het Europese migratiebeleid? Wat vindt u van de eisen van Abolish Frontex?

06.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mevrouw Daems, ik dank u voor uw vraag.

Mme Jadin peut également remercier Mme Daems car cela lui permettra d'obtenir une réponse à ses questions.

Mevrouw Daems, de strikte en correcte bewaking van de Europese buitengrenzen is uiteraard van het grootste belang. Vooral voor lidstaten met lange fysieke land- en zee grenzen is dat een uitdaging. Het is dan ook een goede zaak dat de Europese Unie in 2005 besliste een gemeenschappelijk grens- en kustbewakingsagentschap op te richten, dat de lidstaten ondersteunt in die taak en de Europese grenzen veiliger maakt. Migratiebeheer vereist goed georganiseerde grenzen en grensposten.

Het agentschap heeft een ruim aantal taken. De financiering moet navenant zijn. Dat betekent niet dat Frontex ongecontroleerd kan werken en evenmin dat het toezicht op Frontex niet zou kunnen worden versterkt. Vandaag is er al een informele toezichtgroep in het Europees Parlement, een groep in de Frontex Management Board, die incidenten onderzoekt. Er werd ook een Fundamental Rights Officer aangesteld. Er worden bovendien veertig mensenrechtenmonitors gerekruteerd. Ook de Europese Rekenkamer controleert Frontex, wat het rapport waarnaar u verwijst, ook aantoont.

Die controlemechanismen zijn er mede dankzij de vaste Belgische positie dat de Europese Unie, haar instellingen en agentschappen de fundamentele rechten en vrijheden moeten respecteren. Die positie leest u ook in het regeerakkoord en wordt door België ook verdedigd in de Frontex Management Board. Ons land is daarin vertegenwoordigd door de federale politie, die ressorteert onder de bevoegdheid van mijn collega Verlinden.

Een grotere formele controle door het Europees Parlement vereist een aanpassing van de verordening uit 2019, waarvoor het zelf wetgever is.

J'ai d'ailleurs pris acte du rapport de la Cour des comptes européenne sur l'Agence Frontex. J'apprécie que de telles évaluations externes puissent être effectuées régulièrement. Dans les mois à venir, d'autres évaluations de l'Agence seront également publiées. Certaines conclusions sont effectivement sévères.

La Belgique ne manquera pas de souligner, par tous les moyens possibles, que l'Agence doit impérativement prendre en considération ces problèmes afin de les résoudre le plus rapidement possible. Bon nombre de ces problèmes ont trait aux principes de bonne gouvernance.

Conformément au règlement 2016/1624, l'Agence a été profondément transformée au cours de l'an dernier. Ses tâches ont été élargies, notamment par la création du contingent permanent - *the standing corps*. Dans les faits, l'Agence déploie déjà des efforts pour remédier à une grande partie des problèmes relevés dans le rapport, par exemple avec l'extension du service de l'Officier aux droits fondamentaux.

Il n'y a aucune raison de mettre en doute ces rapports et ces recommandations, afin d'améliorer le fonctionnement des institutions et agences européennes.

Frontex a connu une croissance rapide et la Cour conclut qu'elle manque d'efficacité. Sur la base de ce rapport, la Cour adresse des recommandations spécifiques à Frontex et à la Commission. Toutes deux doivent assurer le suivi de ces recommandations.

La Belgique et l'Office des Étrangers coopèrent bien étroitement avec Frontex pour les opérations de retour. En outre, Frontex a de nombreuses autres missions de contrôle des frontières, par exemple en mer Méditerranée, dans lesquelles la Belgique et mes services sont moins directement impliqués.

Mes services ont déjà signalé à Frontex la nécessité de doter le contingent permanent d'un personnel suffisant. Les experts envoyés par la Belgique doivent principalement être déployés là où les besoins sont les plus criants, comme dans le sud de l'Europe.

06.03 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, dank u wel voor uw antwoord. De problemen met Frontex, die nu nog maar eens bevestigd worden, zijn te belangrijk en hebben te veel lijden tot gevolg. Wij moeten ze echt heel ernstig nemen.

U zeg dat er op enkele vlakken nog wat gesleuteld moet worden aan Frontex, maar het probleem is veel fundamenteeler, meen ik. Het uitblijven van een werkelijke aanpak van het migratievraagstuk, die enkel progressief en constructief kan zijn en op lange termijn moet werken, mag niet ten koste gaan van de levens van vluchtelingen. Dat is wat er hier effectief op het spel staat.

Ik vind het ook een schande dat Frontex het enige collectieve aspect is van het Europese migratiebeleid. De enigen die baat hebben met de militarisering van de grenzen van Europa - en daarmee bedoel ik niet alleen lidstaten als Hongarije - zijn degenen die haat en angst zaaien.

Wij betalen mee voor het op agressieve en illegale wijze weren van mensen op de vlucht aan de grenzen van Europa. Ik vind dat onaanvaardbaar.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De Griekse weigering om asiel te verlenen aan wie al een veilige haven bereikte" (55018868C)

07 Question de Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le refus de la Grèce d'accorder l'asile aux personnes ayant déjà atteint un lieu sûr" (55018868C)

07.01 Yoleen Van Camp (N-VA): *Mensen uit Afghanistan, Bangladesh, Pakistan, Somalië en Syrië zullen geen asielaanvraag meer mogen indienen in Griekenland als ze via Turkije het land binnenkomen. De Griekse regering motiveert deze beslissing als een belangrijke stap in de strijd tegen illegale migratie en mensensmokkel.*

Zoals u weet, zorgt illegale migratie voor verdrinkingen op zee, erbarmelijke omstandigheden in de tocht onderweg, waarbij ruim 2/3de niet eens echte vluchteling blijkt te zijn en daarvan zo'n 2/10 amper uitgewezen geraakt, waardoor een heel groot deel van mensen die echt nood hebben aan bescherming, kansen ontnomen worden.

Wat is uw mening over dit initiatief van de Griekse regering? Bent u het eens met het principe dat deze mensen inderdaad in Turkije asiel moeten aanvragen en het dus geen nut heeft om van daaruit illegaal door te reizen naar Europa?

07.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Camp, u bent een zeer actief lid van de commissie, dus ik was een beetje verbaasd om te lezen wat u in zin 1 van uw vraag zegt: "Mensen uit Afghanistan, Bangladesh, Pakistan, Somalië en Syrië zullen geen asielaanvraag meer mogen indienen in Griekenland, als ze via Turkije het land binnenkomen." Dat klopt niet. Het is niet omdat een land wordt erkend als een veilig derde land, dat niet de mogelijkheid bestaat om asiel aan te vragen. Dat betekent daarom niet dat men het krijgt. Ik wilde dat even meegeven, omdat het mij verbaasde dat u dit zei in uw vraagstelling. Ik ging ervan uit dat u op de hoogte was, maar dat kan aan mij liggen.

Griekenland heeft eerder deze week aangekondigd dat het voor asielzoekers die afkomstig zijn uit Afghanistan, Bangladesh, Pakistan, Somalië en Syrië, als ze via Turkije het land zijn binnengekomen, het concept veilig derde land zal toepassen. Dit is een concept dat binnen een asielprocedure moet worden toegepast en dus zeker niet kan worden gebruikt om toegang tot een asielaanvraag te weigeren. Ook belangrijk om te onderstrepen is dat op basis van Europees recht, wanneer dit concept wordt gebruikt om

een asielaanvraag onontvankelijk te verklaren, de kans moet worden gegeven aan de asielzoeker om argumenten aan te brengen waarom dat specifieke derde land voor hem of voor haar, in dat specifieke geval, niet veilig zou zijn. Hiermee moet dan ook rekening worden gehouden. Wanneer een asielaanvraag onontvankelijk wordt verklaard omdat er een veilig derde land zou zijn, wordt het dossier afgesloten, maar is de persoon nog niet verdwenen. Een effectieve terugkeer naar dat zogenaamde veilige derde land is nog een heel ander paar mouwen. Vanuit Griekenland bijvoorbeeld heeft Turkije, om maar een idee te geven, het laatste jaar niet één persoon teruggenomen.

Om op uw vraag te antwoorden waar een vluchteling van mij dan asiel moet aanvragen, kan ik duidelijk zeggen dat zij dat het best doen op de eerste plaats waar zij zich veilig voelen en de bescherming zullen kunnen krijgen waar zij recht op hebben, indien het effectief om vluchtelingen gaat. Waar dat is, dat zal voor iedereen anders zijn. Dat is wat ik probeer duidelijk te maken met het concept veilig derde land, dat ook verkeerd werd geïnterpreteerd.

De reisweg op zich kan dus niet volstaan om asiel te weigeren aan een vluchteling. Dat staat ook met zoveel woorden in het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, wat u ook wel weet. Ik vind echter wel dat wij moeten investeren in landen als Turkije, zodat het een veilig land kan worden waar asielzoekers bescherming kunnen vinden. Het concept van veilige derde landen gebruiken, is zeer goed, vandaar het belang – dat ik daarnet al heb benadrukt – van investeringen in landen in de regio om hen te versterken. Dat maakt het immers mogelijk voor mensen op de vlucht om ergens in de regio bescherming te krijgen, waar zij recht op hebben indien zij aan de voorwaarden voldoen.

07.03 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb die zin overgenomen uit de pers. U zegt dat dat niet correct is en dat het ook niet zal worden toegepast in de praktijk. Ik zal proberen te achterhalen of dat zo is, maar ik vond het signaal op zich niet slecht, met name dat effectief wordt toegepast dat wie al een veilige haven heeft bereikt, niet verder kan reizen. U blijkt dat nu ook te onderschrijven en een kansrijke piste te vinden.

Ik weet niet goed wat ik ervan moet maken, want eerder zei u nog dat het absoluut onbespreekbaar was, dat het een zeer duur systeem was en dergelijke. Nu lijkt u echter te insinueren dat opvang en de mogelijkheid om asiel te vragen in de regio wel een piste is die het onderzoeken waard is. Dat is in elk geval onze mening, omdat het een effectief wapen zou zijn in de strijd tegen mensensmokkel, de illegale migratie met – ik heb dat al heel vaak benadrukt – doden op zee en de erbarmelijke toestanden op de weg ernaartoe. U zult in ons zeker een partner vinden als u dat wilt onderzoeken in plaats van het telkens af te branden als een ander land ten minste een poging onderneemt om dat te installeren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Samengevoegde vragen van

- Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het Europese migratiepact" (55018869C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Visumsancties" (55018984C)
- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De Europese migratievergadering van vorige week" (55019064C)

08 Questions jointes de

- Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le Pacte européen sur la migration" (55018869C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les sanctions en matière d'octroi de visas" (55018984C)
- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La réunion européenne tenue la semaine dernière concernant la migration" (55019064C)

08.01 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de voorzitter, deze vraag van mij werd ingetrokken.

08.02 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, u verklaarde zich meermaals voorstander van de door de EU geplande visumsancties voor landen die weigeren hun illegaal in dit land verblijvende onderdanen terug te nemen. Daarbij was er sprake dat desbetreffende sancties reeds vanaf deze zomer van kracht zouden kunnen worden. Aangezien over enkele dagen de zomer officieel aanvangt, had ik graag een

antwoord gekregen op volgende vragen.

Zullen er deze zomer reeds visumsancties tegen onwillige derde landen van kracht zijn? Zo ja, over welke landen gaat het? Zo neen, wanneer mogen we wel concrete maatregelen verwachten?

Wat houden die sancties concreet in? Is er in dat verband ook sprake van de meest consequente en doorgedreven vorm van sancties, met name de opschorting of contingentering van de visumverstrekking?

Is er voor bepaalde landen die wel goed meewerken reeds in visumgunsten voorzien? Zo ja, wat houden die concreet in en over welke landen gaat het?

08.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik sluit mij aan bij de vragen over de visumsancties. De zomer komt eraan en u hebt vorige week een Europese vergadering gehad. Wat is daar uitgekomen?

Ik verwijs ook naar het artikel in *Politico*. Blijkbaar zou u de enige zijn die nog gelooft in een goede uitkomst voor het Europees Migratiepact, zo kon ik het althans interpreteren. Ik weet niet of de journalist het zo bedoeld heeft maar ik kreeg graag enige toelichting.

Hoe is de vergadering verlopen? Is de stellingenoorlog nog altijd zo erg? Is het water nog steeds zo diep tussen onder andere Visegrad en Zuid-Europa of is er al enige toenadering? Hoe zit het met dat Europees Migratiepact? Vorige keer zei u immers dat u daar ernstig bezorgd over was maar dat u de kar zou blijven trekken.

08.04 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank u voor uw vragen over het Europees migratiepact.

Ik heb vorige week inderdaad deelgenomen aan de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken in Luxemburg over de aspecten asiel en migratie. Het Portugese voorzitterschap heeft de vooruitgang in de discussie over het asiel- en migratiepact geschetst.

Onder dit voorzitterschap werden beperkte successen geboekt inzake legale migratie, met de afronding van de onderhandelingen over de herziening van de richtlijn inzake de European Blue Card, een voorstel dat reeds vijf jaar in onderhandeling is, en de externe dimensie met de organisatie van een jumboraad van Binnenlandse Zaken en Buitenlandse Zaken en een virtuele ministeriële conferentie over het pact met de landen van Noord-Afrika. De commissie heeft tevens de Talent Partnerships gelanceerd.

In de sessie over het Asiel- en Migratiepact heb ik het woord genomen om mijn collega's op de urgentie in dit dossier te wijzen. Ik heb gepleit voor een snelle Europese opvolging.

In de marge van de top is er door het Portugese voorzitterschap hard gewerkt om een compromis te bereiken over het oprichten van een volwaardig Europees asielagentschap. Sinds mijn aantreden dring ik er bij mijn collega's op aan dat dit onderdeel van het pact een prioritaire behandeling zou krijgen. Ik ben dan ook blij dat er deze week witte rook is gekomen en dat de lidstaten het hebben aangedurfd om in dit aspect vooruitgang te boeken. Dat is het eerste belangrijke onderdeel van het Europees asiel- en migratiepact dat bij deze ook politiek is afgeklopt.

Het EASO krijgt daarmee niet enkel een steviger mandaat, maar hiermee zijn ook de eerste stappen gezet voor dat Europees Asiel- en Migratiebeleid.

Ik had eerder gezegd het nog te zullen hebben over de snellere procedures in Griekenland. Griekenland heeft heel veel gebruik kunnen maken van mensen die voor het EASO werken en die daar mee de procedures snel hebben helpen afhandelen. De snelheid van de procedure is drastisch verhoogd. Ik heb in Griekenland met heel wat organisaties gesproken en mijn laatste gesprek was met het EASO, dat heel tevreden was over het werk dat het in Griekenland heeft gepresteerd om de procedures daar, en zeker op de eilanden, enorm te versnellen, tot ambitieuze termijnen. Het is goed om te zien dat het werkt. Het Europees Asielagentschap moet een groot verschil kunnen maken in het versnellen van de procedures in heel wat lidstaten.

Dat is op zich een belangrijke stap omdat heel wat landen de voorbije maanden vasthielden aan de

packagedeal. Het is alles of niets en men merkt dat het moeilijk is om vooruitgang te boeken zolang het alles of niets is. Het feit dat het Europees Asielagentschap er komt, is een belangrijke verwezenlijking an sich, maar is, los van het breder verhaal, principieel nog een grotere overwinning omdat het aantoonst dat we in staat zijn om nu al op bepaalde onderdelen resultaten te boeken. We moeten dat in de komende weken en maanden voortzetten voor de andere onderdelen van het Europese Asiel- en Migratiepact.

Het werken aan Europese oplossingen voor gedeelde problemen sluit niet uit dat we op nationaal niveau geen beleid moeten voeren. Dat doen we ook, maar dat heeft niet dezelfde inhoud als het Europese niveau omdat het om andere bevoegdheden gaat.

Vergelijkingen met andere landen die op juridisch vlak gewoon niet te vergelijken zijn, liggen nogal moeilijk.

De Commissie is wel diplomatieke gesprekken gestart met verschillende landen die niet of onvoldoende meewerken aan een terugkeer. Zij is die gesprekken nu aan het afronden.

Mijnheer Van Langenhove, u hebt terecht gezegd dat de zomer er bijna is. Dat klopt. Ik wacht even ongeduldig als u op de zomer, om verschillende redenen. Ik weet niet of het in uw geval ook is om te weten of de Rode Duivels Europees kampioen worden, ik net iets minder, maar in mijn geval speelt dat zeker mee, alsook het feit dat de Europese Commissie zeer zeer binnenkort met resultaten moet komen over die gesprekken.

Zij moet zeggen of die diplomatieke gesprekken iets hebben opgeleverd of niet. Is dat niet het geval, dan moeten er voor die eerste categorie van landen effectief visumsancties worden gebruikt.

De landen kan ik niet meedelen. Dat heb ik al een paar keer gezegd. Het verslag van de Commissie valt immers onder de classificatie "beperkte verspreiding," en ik wil niet dat ik door het hier te delen het werk van de Commissie zou bemoeilijken, zeker omdat dit element van heel groot belang is om resultaat te kunnen boeken wat de externe dimensie betreft.

Artikel 25bis, paragraaf 5a van de Visumcode voorziet in sanctiemogelijkheden in de vorm van de tijdelijke opschorting van de toepassing van bepalingen uit de Visumcode. Het kan concreet gaan om bijvoorbeeld de vrijstelling voor het betalen van de visumkosten voor diplomaten, de behandelingstermijnen, of de geldigheidsduur van de visa met meerdere binnenkomsten. Dat zijn allemaal elementen waarmee gespeeld kan worden.

Inderdaad is ook het omgekeerde mogelijk op basis van artikel 25 bis § 8. De visumkosten kunnen worden verlaagd, de behandelingstermijn kan worden teruggebracht tot 10 dagen en de geldigheidsduur van visa kan worden verlengd.

Dat zijn de wortel en de stok, die in beide richtingen gebruikt kunnen worden. Ik hoop dat de Commissie zeer binnenkort met resultaten zal komen en dat wij op dat vlak een slagkrachtige Europese Unie zullen zien, die het beleid voert dat ze moet voeren en die op dat vlak, als het moet, als landen diplomatiek niet willen overleggen en hun werk niet doen, overgaat tot sancties.

08.05 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, de Rode Duivels hebben reeds doelpunten gemaakt, op de uwe is het helaas nog even wachten. Ik zal er dan – zoals u zelf zegt – zeer, zeer, zeer binnenkort nog eens op terugkomen en hopelijk kunnen wij dan wel vooruitgang boeken.

U zegt dat op bepaalde onderdelen reeds resultaat werd geboekt, maar het lijkt mij duidelijk dat wij op dit vlak nog moeten wachten op enig resultaat. U zegt dat u hebt gepleit voor urgentie, dat de gesprekken worden afgerond en zeer zeer binnenkort komen wij daar wellicht op terug. De lijst met landen stond enige tijd geleden reeds in *Die Welt* en ik denk dat wij ervan kunnen uitgaan dat die informatie correct was.

Dus tot zeer, zeer, zeer binnenkort.

08.06 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, u zegt dat het Europese asielagentschap wordt opgericht, maar dat bestaat al een hele tijd. U zegt dat er nu een politiek akkoord is om een stap verder te gaan, en dat is een goede zaak. Alles wordt opgedeeld. Er moet niet langer één keuze worden gemaakt, namelijk akkoord over alles of akkoord over niets. Waarover is er precies een politiek akkoord? Hoeveel personeel komt erbij? Welke nieuwe procedures zijn er?

Er zijn door de DVZ en Fedasil altijd al mensen ter beschikking gesteld om, bijvoorbeeld, hulp te bieden in Griekenland of in Italië. Welke beslissing werd er dan precies genomen? Kunt u hierover wat meer toelichting geven?

U zegt ook dat de termijnen fors gedaald zijn op de eilanden. Over welke termijnen hebt u het dan? Wat was de termijn in Griekenland dan voorheen en hoe is ze nu? Je hebt de asielaanvragen maar ook de beroepsprocedures voor de Griekse rechtbanken. Hoe is het daarmee gesteld? Want die procedures duren normaal ook jaren. Ik hoor het u allemaal wel graag zeggen, maar u zult toch wat meer randinformatie moeten geven opdat ik het zou geloven.

Tot slot had u het over de visumsanctie. De sanctie zou erin bestaan dat er voor een land gedurende tien dagen geen visum meer wordt uitgereikt. Moeten onze Europese diplomatieke posten dan alle bestaande aanvragen on hold zetten? Ik vrees dat ik het niet goed begrepen heb. Misschien kunt u ook dat eens toelichten? Welke sancties zijn er? Wat hebben die mensen precies te vrezen?

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Samengevoegde vragen van

- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De secundaire immigratie vanuit Griekenland" (55018983C)

- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De balans van het bezoek van de staatssecretaris aan Griekenland" (55019061C)

09 Questions jointes de

- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'immigration secondaire depuis la Grèce" (55018983C)

- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le bilan du déplacement du secrétaire d'État en Grèce" (55019061C)

09.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, vorige week of toch enige tijd geleden vertrok op initiatief van de Duitse minister van Binnenlandse Zaken een brief naar de Europese Commissie over de problematiek van de secundaire immigratie vanuit Griekenland. Meer bepaald werd in de brief het feit aangekaart dat steeds meer in Griekenland erkende asielzoekers doorreizen naar het noorden en het noordwesten, om daar opnieuw een asielaanvraag in te dienen. De desbetreffende brief werd medeondertekend door Frankrijk, Nederland, Luxemburg, Zwitserland en ook België.

Graag kreeg ik in dat verband een antwoord op de hiernavolgende vragen.

Blijkbaar zit het fenomeen van de doorreisende erkende asielzoekers nog meer in de lift. Over hoeveel concrete gevallen gaat het voor België?

Hoeveel aanvragen tot Dublinrepatriëringen naar Griekenland diende België de voorbije vijf jaar in? Hoeveel van die aanvragen werden ingewilligd? Hoeveel daarvan vonden effectief ook plaats?

Uit de repliek van de Griekse minister op het voornoemde schrijven bleek niet bepaald dat de Griekse regering van plan is zelf heel veel moeite aan de dag te leggen om het fenomeen van de secundaire immigratie tegen te gaan. Wat verwachten u en de medeondertekenaars concreet van de Griekse regering met betrekking tot het initiatief? Wat zijn de mogelijkheden, om ter zake meer medewerking van de Griekse regering af te dwingen?

Welke mogelijkheden ziet u, om veranderingen aan te brengen aan het principe dat in Griekenland erkende asielzoekers het recht hebben naar andere lidstaten door te reizen, waarvan duidelijk op grote schaal misbruik wordt gemaakt?

Welke mogelijkheden en oplossingen ziet u concreet, om te verhinderen dat een asielaanvraag van reeds in Griekenland erkende asielzoekers hier opnieuw moet worden behandeld en mogelijks zelfs recht geef op asiel in dit land?

09.02 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, vous revenez

à peine d'une visite éclair - vu les mesures covid dans les îles grecques -, plus précisément à Lesbos dans le nouveau camp de Mavrovouni. Vous êtes parti avec la vice-première ministre, Mme Wilmès. Je vous remercie d'avoir fait ce déplacement. Il est important que vous-même, en tant que représentant du gouvernement belge, vous puissiez aller constater ce terrain. Je vous encourage à aller également, par exemple, à la frontière entre la Croatie et la Bosnie où j'ai pu me rendre. La situation y est dramatique aussi.

Pour ce qui est de la situation dans les îles grecques, le gouvernement s'était engagé à relocaliser 150 MENA. Seuls 28 ont été relocalisés jusqu'à présent.

Si j'en reviens à votre visite, quelle est votre appréciation, votre bilan de cette situation dans le nouveau camp grec sur l'île de Lesbos? Comptez-vous plaider pour un renforcement des capacités d'accueil en Grèce, en demandant une éventuelle augmentation de l'aide fournie par la Belgique? De nouvelles relocalisations de réfugiés bloqués en Grèce sont-elles à l'ordre du jour? Quels sont les points de blocage qui demeurent toujours et empêchent la Belgique de procéder plus rapidement à la relocalisation des 122 MENA qui n'ont pas encore été relocalisés?

09.03 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Merci, monsieur Moutquin, pour m'avoir remercié d'avoir fait le déplacement et d'avoir eu le courage de prendre l'avion. C'était bien d'y être, vous avez raison, ne fût-ce que sur un plan symbolique. Bien qu'il faille aller au-delà du symbolique, il est important de se rendre dans un pays où on sait que les circonstances sont compliquées, pour faire passer un message politique ou sociétal. C'est un message essentiel pour garantir que nos moyens et notre façon d'assurer l'accueil soient basés sur des normes européennes. Nous-mêmes en tant qu'État belge, nous devrions essayer de voir ce que nous pouvons faire pour aider les autres États qui sont parfois en difficultés.

Mon sentiment au camp était surtout de la frustration. En 2015, il y a six ans, on a connu la plus grande crise migratoire depuis la Deuxième Guerre mondiale. Entre 2015 et aujourd'hui, la Grèce a reçu une aide de 3,3 milliards d'euros de l'Union européenne pour gérer les migrations et améliorer les conditions de vie. Pourtant les conditions dans le camp laissent beaucoup à désirer. C'est donc frustrant dans un premier temps.

Mais j'ai de l'espoir aussi, parce que dans le camp, des travaux étaient en cours, à différents endroits, pour améliorer les conditions, bien heureusement, et pour garantir que l'accueil que l'on doit organiser en Europe soit basé sur nos normes européennes. Il s'agit des normes décrites par le Bureau européen d'appui en matière d'asile (EASO).

Cinq nouveaux camps sont également en cours de construction sur les îles, à Samos, Leros et Kos. La construction a déjà bien avancé. Pour ces trois camps, on m'a d'ailleurs précisé que c'était une question de semaines avant que ces camps présentent le niveau d'accueil que l'on doit respecter.

La Commission européenne finance ces camps et lie le financement au respect des normes européennes EASO. La Belgique soutient ce financement par le biais de ses contributions générales à l'Union européenne. Les capacités et l'expertise sont fournies par Fedasil et le CGRA, par l'intermédiaire de l'EASO. Il importe en effet de travailler via l'EASO. Si chaque pays travaille de manière bilatérale avec la Grèce, nous n'aurons pas une bonne organisation des biens pour répondre aux besoins de la Grèce. D'où l'importance de faire cela par l'Union européenne.

Pour corriger, il ne s'agit pas de 150 MENA, mais de 150 demandeurs d'asile, qui ne sont pas nécessairement des mineurs. Ce sont des familles et des personnes vulnérables. C'est cela qui a été précisé.

Il est difficile de faire correspondre les personnes présentes sur les îles à nos critères de sélection: être en procédure d'asile, avoir une certaine vulnérabilité ou un lien avec la Belgique. De plus, la sécurité est un élément important. Des contrôles doivent être effectués à chaque reprise, ce qui ne facilite pas toujours les choses.

En outre, les autorités grecques sont très sollicitées par les différentes opérations de relocalisation qui ont lieu vers les États membres. En ce moment, les listes des candidats sont communiquées et les transferts sont préparés. J'espère que la promesse que nous avons faite d'accueillir 150 personnes pourra bientôt être réalisée. Cette situation démontre exactement qu'il nous faut une solution structurelle, au lieu de travailler *ad hoc*.

Wat betreft de relocatie is het belangrijk dat wij ons op Europees niveau solidair tonen. Hierbij dient echter enig voorbehoud te worden gemaakt. Het geval van Moria was een zeer specifieke situatie maar in de toekomst moeten we ervoor zorgen dat er geen ad-hocoplossingen komen. Het moet gaan om een echt structurele oplossing. Ik heb vandaag al enkele keren benadrukt dat die oplossing het Europees asiel- en migratiepact is, met duidelijke controle, een duidelijk beheer en een duidelijke verdeling. Dat is belangrijk om ervoor te zorgen dat iedereen structureel zijn bijdrage levert aan een echte oplossing.

À Athènes, j'ai également eu plusieurs réunions avec les représentants locaux de EASO, de Frontex, de Médecins sans frontières, de l'Agence des Nations Unies pour les réfugiés, avec qui j'ai eu de longues discussions. En outre, j'ai eu une réunion bilatérale avec le ministre des Migrations et de l'Asile et le vice-ministre de l'Intégration. Nous avons eu plusieurs discussions importantes pour comprendre la situation grecque.

Quand on vient de Bruxelles, ce n'est pas toujours facile à mentionner dans les relations européennes. Pointer du doigt, c'est facile mais pour moi l'important était de voir ce que nous pouvions faire en tant qu'État belge pour faire partie de la solution au niveau européen. J'ai également précisé que la gestion des frontières devait être organisée de façon correcte mais qu'elle devait rester humaine.

Mijnheer Van Langenhove, om het fenomeen van secundaire migratie door erkende statushouders aan te pakken heb ik met collega-ministers van andere landen een brief gestuurd, niet aan Griekenland, maar aan de Europese Commissie. In de brief vragen we dan ook bijkomende ondersteuning van Griekenland. Dat brengt de oplossing voor het probleem.

Erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming ontvangen, hebben recht op huisvesting, bijstand, gezondheidszorg, onderwijs, opleidingen en werkgelegenheid naar de Europese standaarden. Zij hebben kortom recht op integratie zodra ze erkend worden als vluchteling en dus ook deel uitmaken van die samenleving.

Wij verwachten dus van ieder land, en ook van Griekenland, dat ze hiervoor maximaal gebruiken maken van de beschikbare Europese fondsen en projecten. Daarom hebben we met een aantal Europese landen een brief gestuurd naar de Commissie om daar onze bezorgdheid over te uiten. Bovendien verwachten we dat Griekenland meewerkt in de terugname van statushouders in Griekenland die elders in Europa een asielaanvraag indienen, door versterkte informatie-uitwisseling tussen onze diensten en ook door waar vereist door nationale hoven en rechtbanken het geven van individuele garanties. Tot slot verwachten we dat Griekenland actief optreedt tegen netwerken die de secundaire migratie van erkende asielzoekers faciliteren en actief promoten.

Van de Europese Commissie verwachten we dat ze actief in dialoog treedt met de Griekse autoriteiten en als hoeder van de Europese verdragen indien nodig ook de noodzakelijke stappen zet om ervoor te zorgen dat ieder land, dus ook Griekenland, de regels respecteert.

Ook laat ik niet na om met mijn Griekse collega in dialoog te treden. Sinds het versturen van de brief waarover ik het net had, heb ik ondertussen al tweemaal gesproken met minister Mitarachi, bevoegd voor Asiel en Migratie. Een eerste keer was in Luxemburg voor de JHA. Een tweede keer was eergisteren in Athene. Ik heb dan ook geluisterd naar zijn argumenten die deels verwijzen naar de algemene economische situatie van het land en deels naar het recht van vluchtelingen om te reizen.

Aan het vrije verkeer van personen binnen de EU kan inderdaad niet worden geraakt, maar het kan niet de bedoeling zijn dat de interne ruimte zonder binnengrenscontrole misbruikt wordt om in andere lidstaten een verzoek om internationale bescherming in te dienen. Dat is niet in lijn met de principes van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Dat zet zelfs druk op de manier waarop we in Europa al jaren te werk gaan.

Bovendien vallen deze personen vandaag niet onder de klassieke Dublinprocedures en kunnen zij niet met een eenvoudig *take back*-verzoek worden teruggestuurd, maar moet er een bilateraal overnameverzoek aan de lidstaat in kwestie worden gericht. In het kader van het Europees migratiepact is het ook de bedoeling om de asiel- en opvangsystemen in alle lidstaten in de toekomst veel nauwer te monitoren.

Dat past ook in het kader van het versterkt mandaat van het Europese asielagentschap. Als men vraagt wat

het Europese asielagentschap zal doen, dan is dit een van de zaken.

Uiteraard moeten deze oplossingen maximaal worden nagestreefd. Griekenland moet het Europees asielrecht, ook ten aanzien van begunstigten van internationale bescherming, maximaal respecteren.

Daarnaast zijn ook de aanpassingen uit het Europees migratiepact nodig. Een van de grote wijzigingen is dat verzoeken in een lidstaat van personen die internationale bescherming genieten in een andere lidstaat onder het toepassingsgebied van de Dublinverordening vallen. Men kan dus via een vereenvoudigde *take back-procedure* worden teruggestuurd.

Bovendien moeten ook alle andere voorgestelde maatregelen onder het migratiepact ter preventie en sanctionering van secundaire bewegingen van asielzoekers vanuit de verantwoordelijke lidstaat naar andere lidstaten ervoor zorgen dat asielzoekers en statushouders in de lidstaat blijven die verantwoordelijk is.

België blijft al deze noodzakelijke ingrepen in de regelgeving uiteraard sterk verdedigen in de onderhandelingen die we voeren.

U hebt ook een aantal vragen over cijfers gesteld, ik verzoek u ter zake een schriftelijke vraag in te dienen.

09.04 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het uitgebreide antwoord.

U merkt terecht op dat de situatie aan de Griekse grens heel frustrerend is. Ik heb dat daar zelf vastgesteld. Ik heb er met heel veel mensen gesproken. Dat zijn heel schrijnende situaties, zowel voor de mensen die daar wonen, voor de grenswachters als voor de vele migranten zelf die niet altijd uit eigen wil in die situatie zijn terechtgekomen. Daarvoor moet dus dringend een structurele oplossing worden gevonden.

Mijn oplossing is anders dan de uwe. Ik pleit voor een totale stop van de illegale migratie, voor gesloten grenzen en voor pushbacks. U pleit voor een sprookjesachtig Europees migratiepact. Ik hoop dat het zo mooi is als u het verkoopt, maar ik vrees dat de realiteit anders zal zijn.

De realiteit is dat heel veel mensen die aanvragen in Griekenland indienen naar Noordwest-Europa doorreizen. Soms gebeurt dat op een legale, georganiseerde manier, maar heel vaak gebeurt dat op een illegale of informele manier. Beide vormen zijn heel nefast en negatief. Op korte termijn is dat misschien een oplossing voor Griekenland; het verlicht kort de druk, maar op lange termijn is dat voor hen een slechte oplossing. Voor ons is het zowel op korte als op lange termijn een slechte oplossing, als we het zelfs een oplossing kunnen noemen, want dat is het natuurlijk niet.

U zegt dat het toch niet de bedoeling kan zijn dat die mensen doorreizen naar andere Europese landen om daar een nieuwe aanvraag in te dienen.

Dat kan inderdaad niet de bedoeling zijn, maar u en ik weten beiden dat dit wel is wat er vandaag continu gebeurt, het is schering en inslag. Daar moet dringend, en liever gisteren dan vandaag, een oplossing voor worden gevonden. Die oplossing ligt volgens mij nog lang niet in het verschiet. Dan wordt er weer doorverwezen naar het Europees Migratiepact en de Europese Commissie. De Europese Commissie zegt dan weer dat dit een bilateraal probleem is, maar u, één van de bilaterale partners, verwijst dan weer naar de Europese Commissie. Wie het dan uiteindelijk zal oplossen, daar hebben we het raden naar.

U hebt het afsluitend ook over de terugname van de statushouders. Het is inderdaad een cijfermatige vraag, maar kunnen we daar niet enige indicatie over krijgen? Of is dat een belofte waar we geen concrete cijfers van krijgen? Ik hoop dat we daar meer resultaten van zullen zien.

09.05 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie, une nouvelle fois, d'avoir fait ce déplacement, cette observation du terrain. Je ne peux que vous encourager à en faire d'autres.

Avant la crise du covid, la commission avait dans l'idée d'aller sur le terrain. Des discussions avaient été entamées. Il conviendra de les reprendre à un moment. Il était aussi question d'auditions de Frontex et d'autres agences. Cela devrait peut-être revenir à l'ordre du jour de notre commission. Mais vu son agenda chargé, à mon avis, ce sera pour la rentrée.

Je souhaite aborder rapidement quelques éléments. J'ai parcouru la lettre que vous avez envoyée à la

Commission avec d'autres ministres européens. Elle m'a étonné. Je trouve qu'il y a parfois une contradiction entre le fait de prôner une solidarité avec les pays du Sud et celui de renvoyer la responsabilité aux pays du Sud, même si je conçois bien que ce n'est pas l'essentiel de la lettre. Ces pays sont déjà dans une situation très complexe.

Certes, beaucoup d'argent a été versé à la Grèce. Mais toutes les études de coopération internationale, que ce soit dans le cadre de catastrophes ou de flux migratoires, montrent que l'argent n'est pas uniquement la solution. Je pense que si la somme avait été deux fois plus importante, le problème aurait été identique.

Les associations et les ONG sur le terrain dénoncent d'autres choses que le manque de moyens et d'argent. Les relations avec les autorités grecques ne sont pas toujours faciles. Les relations avec les agences dont Frontex ne sont pas faciles non plus. C'est peu de le dire.

Quant à l'argent, en effet, nous pouvons dénoncer le fait qu'il ait été mal utilisé. Il ne faut cependant pas oublier de pointer notre propre responsabilité, notamment dans un mécanisme solidaire. Je sais que vous êtes tout à fait favorable à ce mécanisme, et que vous vous battez pour.

Néanmoins, j'en viens à la situation suivante: si, dans une lettre, vous constatez que des problèmes existent pour les personnes reconnues en Grèce, qui n'ont accès ni au logement, ni à l'enseignement, ni à toute une série de choses basiques, cela signifie qu'il y aura une difficulté tant que la Grèce n'aura pas réglé ses problèmes. Nous continuons pourtant à renvoyer des personnes de Belgique vers la Grèce parce qu'elles y ont un statut de par le règlement de Dublin. Or, pour l'instant, la Grèce ne peut pas s'occuper d'elles. Il y a là une contradiction à laquelle il convient de réfléchir. Elle n'est pas de votre responsabilité. Vous avez utilisé le mot "frustration". Je pense que c'est la frustration de beaucoup de personnes en Europe.

Enfin, je ne vais pas vous conseiller des lectures de vacances, mais je tiens quand même à mentionner un livre incroyable de Jean Ziegler, ancien rapporteur des Nations Unies sur la question du droit à l'alimentation. Ce n'est pas un sale gauchiste d'une ONG, comme je peux parfois l'entendre ici. Il a écrit *Lesbos, la honte de l'Europe*. C'est un livre qu'il faut prendre le temps de parcourir, et qui explique la situation plus longuement que les 24 heures que vous avez pu passer dans le camp en Grèce. Je vous remercie.

De **voorzitter**: Mijnheer Moutquin, aanvullend, het is juist dat wij in het begin van de legislatuur een discussie gehad hebben om met de commissie op werkbezoek te gaan. Covid heeft daar stokken in de wielen gestoken. Ik wacht op de Conferentie van voorzitters en de versoepelingen om terug dergelijke werkreizen te kunnen ondernemen met de commissie. Ik steun u daarin volledig.

09.06 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je vous remercie. Nous devons préciser le programme ensemble car un collègue de votre parti a expliqué qu'il avait été en Grèce.

Le **président**: J'ai bien compris, monsieur Moutquin.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Samengevoegde vragen van

- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Hongerstakers in Brussel" (55019030C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De 'carte blanche' van 122 middenveldorganisaties wat betreft de sans-papiers in hongerstaking" (55019079C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De petitie 'We are Belgium too'" (55019073C)

10 Questions jointes de

- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les grévistes de la faim à Bruxelles" (55019030C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La carte blanche de 122 organisations de la société civile sur les sans-papiers grévistes de la faim " (55019079C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La pétition "We are Belgium too"" (55019073C)

10.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, de mensen zonder verblijfspapieren in de Begijnhofkerk en op de campus van de VUB zijn ondertussen aan hun vijfde week van hongerstaking begonnen. Wij hebben het hier al over gehad in de commissie en u geeft telkens aan, ook in de media, dat wie hier wil blijven en zijn of haar situatie regulariseren, een individueel regularisatiedossier moet indienen. Maar om zo'n dossier in te dienen, moet de indiener een eigen bijdrage in de administratieve kosten betalen van 363 euro. Overigens is het dan nog maar de vraag of het dossier ontvankelijk verklaard wordt en behandeld en is de uitkomst zeer onduidelijk, aangezien het een zeer ontransparante procedure is.

Daarbij komt dat de hongerstakers momenteel zowel fysiek als mentaal heel erg verzwakt zijn, waardoor de vraag rijst of ze wel in staat zijn om hun dossier en hun leven in handen te nemen en juridische stappen te zetten om hun situatie te regulariseren dan wel om in een traject van vrijwillige terugkeer te stappen, want dat behoort natuurlijk ook nog altijd tot de mogelijkheden

Eerder gaf u al aan dat u wilt investeren in een outreachaanpak om de sans-papiers beter te informeren en te begeleiden naar een duurzame oplossing, hier of in het land van herkomst.

Wat is de huidige stand van zaken met betrekking tot de hongerstakers? Wordt u op de hoogte gehouden van hun situatie? Het is interessant om daarover feedback te krijgen in de commissie.

Welke oplossingen ziet u op korte termijn voor de betrokkenen? Overweegt u bijvoorbeeld een sterkere outreachaanpak, zodanig dat zij individuele begeleiding krijgen en een uitgang uit hun uitzichtloze situatie zien en zij hun hongerstaking kunnen beëindigen?

Vormt de administratieve kostprijs voor de indiening van een individueel dossier voor regularisatie volgens u een drempel? Overweegt u om de kostprijs te verlagen om uit de huidige patstelling te komen of ziet u andere mogelijkheden zodat degenen die recht hebben op een regularisatie, die ook krijgen?

10.02 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, onlangs stuurden 122 middenveldorganisaties, waaronder het Burgerplatform van Gent en Vlaanderen, de FGTB en Gastvrij Netwerk vzw, een carte blanche de wereld in. Eerder verzamelden ze met de petitie *We Are Belgium Too* al meer dan 25.000 handtekeningen. In de carte blanche laken ze de migratiepolitiek van de afgelopen tien jaar, waarmee men de mogelijkheden beperkte om legaal in België te verblijven. Voorts gaat het om het niet in bescherming nemen van de sans-papiers tegen COVID-19 en de algemene inactiviteit van de regering in verband met het lot van die mensen.

Wat onderneemt u om die organisaties en sans-papiers de hand te reiken? U hebt hen tweemaal ontmoet en naar hen geluisterd, maar dat resulteerde niet in een toegeving. Wat met de illegale prijs van 366 euro voor de behandeling van een regularisatieaanvraag?

10.03 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, nous avons déjà eu l'occasion de nous entretenir: je vous ai interpellé la semaine dernière en séance plénière sur la situation dramatique des sans-papiers, singulièrement celles et ceux qui mènent une grève de la faim, que ce soit au Béguinage, à l'ULB ou à la VUB. La situation ne s'améliore pas aujourd'hui et celle des 150 000 sans-papiers non plus. C'est ce qui m'amène à revenir vers vous aujourd'hui en commission.

Ma collègue, Mme Daems, l'a évoqué, différentes associations se sont réunies autour de la pétition *We are Belgium too* qui a recueilli 26 666 signatures. Elle a été déposée hier au Parlement. Ce texte va maintenant suivre le trajet des pétitions déposées au Parlement, en ce compris l'audition des auteurs ou de leurs représentants au sein de notre institution suivant les règles qui s'appliquent dans cette procédure. À titre personnel, j'espère vraiment que ces auditions pourront avoir lieu afin que nous puissions entendre les auteurs de cette pétition.

Indépendamment de cette procédure, qu'elle aboutisse ou non, vous connaissez la sensibilité de mon groupe à la situation de ces 150 000 sans-papiers en Belgique. La raison de cette situation ne se résume pas à un problème conjoncturel. Il s'agit véritablement d'un problème structurel qui nécessite donc une réponse structurelle et une solution durable.

Monsieur le secrétaire d'État, d'un point de vue structurel, quelles sont les pistes que vous envisagez aujourd'hui pour sortir de ce nœud et apporter de la transparence et de la clarté à la procédure - critères, approche de chaque dossier individuel? Qu'allez-vous mettre en avant?

Comment la piste du travail ou de la formation est-elle envisagée dans les faits? Les procédures liées au permis unique ne devraient-elles pas être discutées à nouveau avec les entités compétentes, pour permettre de donner à cet outil toute sa place dans la recherche de solutions concrètes?

Quant à la situation des occupations, déjà envisagée, pouvez-vous nous faire un état des lieux? Cela fait une semaine de plus, une semaine de trop et on n'est jamais à l'abri d'une conséquence dramatique que nous voulons, toutes et tous, éviter.

Par ailleurs, qu'en est-il du rapport annuel inséré par la loi du 8 mai 2019 en ce qui concerne le recours aux pouvoirs discrétionnaires qui sont les vôtres, notamment concernant le recours aux "circonstances exceptionnelles"? Ce document doit pouvoir éclairer utilement nos travaux pour, le cas échéant, faire évoluer la législation quant à l'appréciation de ces circonstances.

Je vous remercie d'ores et déjà pour vos réponses.

10.04 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Monsieur le président, chers collègues, vous me demandez quelles mesures structurelles je compte prendre. Ces mesures structurelles se trouvent dans ma note de politique générale et ont déjà été présentées dans cette commission, voici quelques semaines. Elles sont actuellement en discussion au niveau du gouvernement, comme vous le savez.

Ces mesures offrent une solution structurelle en prévenant le séjour irrégulier et en fournissant une meilleure orientation aux personnes qui reçoivent une décision négative. Mon temps de réponse est malheureusement trop court pour entrer dans les détails ici, mais il s'agit d'élargir les canaux de migration légaux existants, comme par exemple le projet de loi sur la résidence des étudiants qui introduit une année de recherche pour les étudiants de pays tiers récemment diplômés. On en a déjà discuté et cela a été approuvé par cette commission la semaine dernière.

En outre, je voudrais faire en sorte que la procédure 9 *bis* reste une procédure d'exception, en retirant certaines catégories qui n'ont pas leur place dans cette procédure et en les plaçant dans des statuts de séjour spécifiques, par exemple pour les apatrides, comme repris dans la note de politique générale. C'est un élément qui revient souvent dans les discussions que j'ai eues avec les sans-papiers. On mentionne le besoin d'en faire un critère. Mais on va plus loin que cela. On n'en fait pas un critère mais on le sort du 9 *bis* pour en faire un statut de séjour spécifique car on est d'avis que les apatrides ont le droit de construire leur vie ici.

La réalité est qu'il y a toujours des personnes qui ne remplissent pas les conditions d'un droit de séjour et qui ne pourront donc pas bénéficier d'une régularisation humanitaire. Ces personnes ne peuvent pas rester sur le territoire sans séjour légal. Les raisons de la décision négative et ses conséquences doivent être expliquées dans un langage clair et ces personnes doivent être accompagnées vers le retour volontaire. On sait tous que, si elles restent ici de manière non régulière, elles risquent d'être victimes d'exploitation au niveau du travail et du logement. C'est ce qu'il faut éviter à tout prix.

De hongerstaking van mensen zonder wettig verblijf in de Begijnhofkerk, maar ook op de sites van de VUB en de ULB, gaan inderdaad helaas nog steeds door.

Zoals ik ook in de vorige commissievergadering benadrukte, beroert deze situatie mij uiteraard. Ik ben erg bezorgd om de medische toestand van de betrokkenen en ik betreur het ten zeerste dat velen onder hen enkele weken geleden de beslissing hebben genomen over te gaan tot een hongerstaking.

Ik wil dan ook nog eens – en ik zal dat blijven doen – iedereen oproepen die hongerstaking stop te zetten. Ik, en ongetwijfeld iedereen met mij, maak mij grote zorgen over de medische impact op korte en lange termijn van dergelijke acties.

Nu, op korte termijn is er maar één oplossing, namelijk het stopzetten van de hongerstaking. Zoals ik hier al eerder heb verduidelijkt, sta ik altijd open voor dialoog. Ik ging al verschillende keren in dialoog met mensen zonder wettig verblijf en hun vertegenwoordigers. Ook vóór de start van de acties deed ik dat al. En dat zal ik ook blijven doen, in gesprek gaan, horen wat de frustraties van de mensen zijn. Sommige daarvan zijn terecht. Om de lange procedures maar te noemen, wanneer mensen wachten op een antwoord inzake hun 9bis.

Maar ik ben ook heel duidelijk in de gesprekken die ik heb. Ik blijf vragende partij om in gesprek te gaan en de dialoog open te houden, maar ik zal niet onderhandelen over de eisen van de betrokkenen. Dit was niet het geval tijdens de bezetting van de sites en het verandert ook niet door de hongerstaking.

Al vóór de acties heb ik al bepaalde elementen erkend die mensen zonder wettig verblijf bij mij aankaartten. De behandeling van de aanvragen voor humanitaire regularisatie duurt te lang. Om te zorgen dat die behandeling vlugger verloopt, wordt extra personeel angeworven. De dossiers van de personen die in hongerstaking zijn, zullen individueel behandeld worden op basis van alle elementen van het dossier, zoals ook alle andere aanvragen tot humanitaire regularisatie behandeld worden.

Ik zet tijdens deze beleidsperiode algemeen in op een betere begeleiding van personen die een negatieve beslissing krijgen over hun verblijfsstatus en het Reach Out team van Fedasil is beschikbaar voor personen die aangeven op oriëntering te willen ingaan. Uiteraard moeten we die gesprekken aangaan.

Een retributie weerspiegelt de administratieve kosten van de behandeling van een aanvraag. Mijn diensten en medewerkers werken op dit moment aan een wijziging van het koninklijk besluit inzake de retributies, die ook rekening houdt met de rechtspraak van de Raad van State. De nieuwe bedragen van de retributies moeten gebaseerd zijn op een meer gedetailleerde berekening van de effectieve administratieve kosten van verschillende categorieën van aanvragen.

Mevrouw Platteau, ik wil daarnaast benadrukken dat er geen recht op verblijf bestaat op basis van humanitaire regularisatie. De procedure van humanitaire regularisatie is een uitzonderingsprocedure die een gunst is en geen recht. Andere verblijfsprocedures, zoals studentenmigratie, arbeidsmigratie, asielpprocedure en gezinshereniging, voorzien wel in een recht op verblijf in geval de betrokkene aan de voorwaarden voldoet. Dat is net de eigenheid van de uitzonderingsprocedure die de humanitaire regularisatie is.

Monsieur Rigot, vous demandez si l'accès au permis unique ne peut pas être une solution concrète pour les grévistes de la faim. Je l'ai répété plusieurs fois dans cette commission: une demande de permis unique ne peut jamais être introduite en cas de séjour irrégulier en Belgique. Toutefois, les personnes qui remplissent les conditions et qui introduisent la demande de permis unique correctement ont un droit de séjour. C'est un élément sur lequel il faut travailler, ces canaux légaux sont importants.

Le fait de donner accès au permis unique à partir d'un séjour irrégulier implique une régularisation basée sur l'emploi. Ceci nous ramène à la question d'une nouvelle campagne de régularisation basée sur le critère de l'emploi comme ce fut le cas en 2009. Je ne pense pas qu'une nouvelle campagne de régularisation soit la solution.

S'agissant de votre question au sujet du rapport d'activités prévu par la loi sur les étrangers, mon administration présentera ce rapport au Parlement avant le congé parlementaire. Il comprendra des informations sur mes pouvoirs discrétionnaires tels que prescrits par la loi. Il contiendra des informations qualitatives et quantitatives.

Les circonstances exceptionnelles de l'article 9bis auquel vous faites référence ne concernent que la recevabilité de la demande et non l'appréciation sur le fond. Il est déjà précisé dans le même article ce qu'il ne couvre pas. Par ailleurs, le principe des circonstances exceptionnelles dans lesquelles la demande peut être introduite en Belgique se retrouve également dans d'autres procédures de séjour comme le regroupement familial.

10.05 **Eva Platteau** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, helaas is die hongerstaking nog steeds bezig. U zegt ook dat u erg bezorgd bent. Ik deel uw bezorgdheid, ik ben inderdaad ook bezorgd. Het zou een goede zaak zijn als deze mensen ter wille van hun eigen gezondheid stoppen met de staking. Er blijkt echter toch iets aan de hand te zijn. Zij zien het echt niet meer zitten en zijn er blijkbaar van overtuigd dat het de enige manier is op dit moment.

U verwijst naar uw beleidsvoornemen van een aanklappende aanpak. Dat is heel belangrijk. Wij moeten in de toekomst ervoor zorgen dat zo weinig mogelijk mensen zonder wettig verblijf in die uitzichtloze situatie terechtkomen.

Op dit moment is er een acute situatie. Wij mogen zeggen dat u daar voor een stuk verantwoordelijkheid

draagt, als huidige staatssecretaris. U zegt dat regularisatie niet alleen 9bis is, dat dit een uitzonderingsprocedure is, een gunst geen recht. Het kan echter dat onder de hongerstakers mensen zijn die om andere redenen wel recht hebben op een wettig verblijf. Als blijkt dat onder de hongerstakers mensen zijn die wel recht hebben op een wettig verblijf en daarop gewoon aan het wachten zijn, die niet op de hoogte zijn van hun rechten, dan is dat wel een probleem. Wij moeten zoveel mogelijk drempels wegwerken, vooral administratieve en financiële drempels, zodat oplossingen kunnen geboden worden aan de mensen individueel. Dat is ook wat het burgerinitiatief We are Belgium Too vraagt. Ook onderzoekers van de VUB wijzen in een persbericht in die richting.

U verwijst naar de individuele begeleiding. U zegt dat het Reach Out team van Fedasil beschikbaar is voor deze mensen. Het is heel goed om dat te horen. Ik hoop dat het team dan ook effectief *outreaching* werkt, niet om het mom van als ze willen, zullen we komen.

Nee, het hele idee van *outreaching* werk is zelf naar die mensen gaan om na te gaan hoe ze individueel kunnen worden begeleid en op welke manier die mensen uit die uitzichtloze situatie kunnen worden geholpen en een einde kan worden gemaakt aan de hongerstaking. Daar doe ik een oproep voor.

Ten slotte spreekt u over een wijziging van het KB over de retributies. Dat is een goed idee. Ik hoop uiteraard dat de financiële bijdrage dan zal verminderen zodat er financieel geen drempel meer moet zijn voor mensen om juridische stappen te zetten of een dossier in te dienen.

10.06 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, u kent ondertussen ons standpunt over mensen zonder wettig verblijf. Het is een nagel waar wij keer op keer op kloppen. Wij vinden dat er een structurele oplossing nodig is om werknemers zonder wettig verblijf uit de uitbuiting te halen en om de gezinnen die hier al zoveel jaren wonen, rechten en waardigheid te geven. Dat kan met duidelijke criteria in de wet en een onafhankelijke commissie die over die zaken beslist. Dat vindt niet alleen de PVDA, maar bijvoorbeeld ook de 122 middenveldorganisaties die Carte Blanche de wereld in hebben gestuurd. Dat zeggen ook de meer dan 27.000 burgers die de campagne van We are Belgium too hebben ondertekend.

Mijnheer de staatssecretaris, gisterenochtend was er nog een indrukwekkende bijeenkomst voor de Begijnhofkerk. Verscheidene middenveldorganisaties, waaronder de vakbonden, waren daar aanwezig, zowel Franstalige als Nederlandstalige organisaties.

Zij stellen dat de sans-papiers die daar nu een hongerstaking zijn begonnen, dat doen omdat zij alle andere middelen om te worden gehoord, hebben uitgeput en de regering doof blijft.

U merkt op dat er maar één oplossing is op korte termijn, namelijk stoppen met de hongerstaking. Ik wou dat u gelijk had, maar dat zal niks veranderen aan het lot van de hongerstakers.

U geeft ook aan dat u openstaat voor dialoog en dat u in dialoog bent gegaan, maar niet wil onderhandelen over hun eisen. Dat lijkt mij dan geen oprechte dialoog te zijn, wat mijn collega Maria Vindevoghel tijdens de vorige vragen sessie ook al heeft aangehaald.

Er is ook nog het gegeven van de coronacrisis die enorm veel sans-papiers tot wanhoop heeft gedreven. De prijs bijvoorbeeld voor het indienen van het regularisatiedossier is onder normale omstandigheden al onrechtvaardig hoog. Dat werd ook door de Raad van State aangegeven. Ik verwacht dan ook echt van u, zeker wegens de huidige uitzonderlijke omstandigheden, dat u die retributie zal aanpassen.

10.07 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, j'entends bien vos réponses. D'abord, je me permets de revenir, comme les collègues, sur la situation conjoncturelle. S'il y en a une, c'est celle, gravissime, des quelque 400 personnes qui sont actuellement en train de faire une grève de la faim. Comme je vous l'ai dit la semaine dernière, autant le moyen n'est pas celui que je peux cautionner, parce qu'il est violent et met en danger leur propre santé, autant leur détresse démontre qu'ils n'ont plus d'autre choix. Je suis allé hier sur place me rendre compte de leur situation. Ce qui revient est ce qui est également évoqué par mes collègues, à savoir qu'aujourd'hui, faute de critères clairs, au regard du coût de la procédure qui est quand même prohibitif, certains ne se rendent peut-être pas compte qu'ils sont - ou qu'ils ne sont pas - dans les conditions pour pouvoir introduire une demande. Ils ne le savent pas. Faute de critères clairs, nous sommes aujourd'hui dans un jeu où l'on doit engager 360 euros sans savoir dans quelle pièce on joue. Ce qu'il faut demain, au niveau structurel, c'est impérativement connaître cette pièce, connaître ses chances et avoir la certitude qu'à situation égale, le traitement est égal. Il faut le savoir au moment où l'on va déposer sa

requête. Il faut savoir si elle sera recevable et quelles sont les chances d'aboutir. Ce n'est pas le cas aujourd'hui et cela doit être davantage transparent.

En ce qui concerne le permis unique, je connais le cadre légal. Nous sommes toutefois dans un contexte où on ne peut pas nier qu'à l'avenir, nous devons travailler sur la prévention, comme vous l'avez dit. Bien sûr! Mais il y a un fait aujourd'hui: il y a 150 000 sans-papiers. Nous ne sommes pas dans la prévention mais dans une situation de fait. Ils sont là, avec un statut qui leur permet la légalité ou peut-être pas. Il faut donc aussi pouvoir envisager une réponse, dossier individuel par dossier individuel, à cette situation spécifique, et envisager cette discussion avec la conférence interministérielle. Il faut pouvoir ouvrir des options et des possibilités, parce qu'on a déjà parlé de cette situation, il y a dix ans. On en parle maintenant. Si on n'a pas de réponse structurelle, on en parlera encore dans dix ans.

Cela, personne n'en veut. Ce qu'on veut aujourd'hui, c'est avoir des critères clairs. Soyez convaincu, monsieur le secrétaire d'État, qu'au parti socialiste, nous comprenons aussi qu'il faut appliquer le retour. Nous prônons bien sûr avant tout le retour volontaire. En effet, ce retour fait partie de l'ensemble d'un processus mais on ne peut pas passer à côté de la possibilité pour chacune et chacun d'introduire une demande, dès lors qu'elle est justifiée, légitime mais, pour cela, il faut connaître les critères. Je vous exhorte donc vraiment à poursuivre dans ce cadre, certainement dans le cadre d'une approche individuelle. S'il vous plaît, maintenez le dialogue avec les grévistes pour que nous n'ayons pas, demain, un drame humain parmi ceux-ci.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het weigeren van een Green Card aan wie illegaal de VS binnenkomt" (55018874C)

11 Question de Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le refus d'accorder une Green Card aux personnes qui pénètrent illégalement aux États-Unis" (55018874C)

11.01 Yoleen Van Camp (N-VA): *Immigranten die op illegale wijze de VS binnen komen en afkomstig zijn uit landen die getroffen worden door oorlogen of natuurrampen, krijgen wel een tijdelijke bescherming van uitwijzing in de VS, maar dat betekent niet dat ze permanent in het land kunnen blijven. Dat heeft het Amerikaanse Hooggerechtshof beslist op 7 juni, nadat het zich over de vraag moest buigen of de mensen die dergelijke bescherming kregen ook een wettelijke permanente verblijfsvergunning of Green Card kunnen aanvragen, indien zij de VS illegaal binnen kwamen.*

Deze uitspraak past in onze visie van het Australisch model dat wij als partij naar voor schuiven, waarbij we illegale migratie en de daarbij horende netwerken van mensensmokkel en verdrinkingen definitief tot het verleden kunnen laten behoren.

Wat is uw mening over deze uitspraak?

Zou u het standpunt en de redenering van het Amerikaans Hooggerechtshof ook hier willen toepassen in de strijd tegen mensensmokkel, illegale migratie, verdrinkingen op zee en vreselijke toestanden bij de illegale overtochten?

11.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Deze uitspraak gaat niet over het al dan niet kunnen aanvragen van asiel maar wel over de statuswijziging die kan worden aangevraagd vanuit een tijdelijk statuut. Deze kwestie staat volledig los van het al dan niet kunnen aanvragen en krijgen van internationale bescherming. Een belangrijk element van deze uitspraak is de bevestiging dat iemand, ongeacht de manier waarop hij of zij het land is binnengekomen, bescherming kan aanvragen en krijgen. Ik denk niet dat dat het voorstel is dat u doet.

Voor het overige verwijs ik naar wat ik daarstraks, in een antwoord op een voorgaande vraag, al heb gezegd over het externaliseren van asiel en de juridische aanvaardbaarheid, de haalbaarheid en de moraliteit.

11.03 Yoleen Van Camp (N-VA): Het stelt mij enorm teleur dat er geen alternatieven worden gezocht voor het huidige model van illegale migratie. Ik denk dat ik nog wat geduld moet oefenen alvorens iedereen zal inzien dat het Europese model heeft gefaald en dat van het pact niet veel in huis zal komen. Ik ben dan zeer benieuwd naar uw alternatieven. Het is alleen jammer dat we moeten wachten om ze te kunnen bespreken tot u ze met uw kabinet en de regering hebt uitgewerkt. Dat zal niet aan ons hebben gelegen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 **Vraag van Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het niet naleven van de inschrijvingsplicht" (55019057C)**

12 **Question de Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le non-respect de l'obligation d'inscription" (55019057C)**

12.01 **Yoleen Van Camp (N-VA):** *Naar aanleiding van de voorstelling op de Conferentie van Kempense burgemeesters omtrent het dossier 'Domiciliefraude en overbewoning - Ook een probleem in uw gemeente?' werd een brief ontworpen, op verzoek van enkele Kempense burgemeesters, die zal worden opgestuurd (of ondertussen al is opgestuurd) naar uw beleidscel. De brief vloeit voort uit het feit dat uw diensten volop bezig zijn met het uitwerken van regelgeving m.b.t het ambtshalve inschrijven van EU-onderdanen, inschrijvingen van seizoenarbeiders en regelgeving omtrent kort verblijf. In de brief wordt onder meer het probleem van de overbewoning aangekaart en het feit dat er geen administratieve geldboetes meer worden opgelegd als een persoon het nalaat om zijn of haar verblijf bij de gemeente te melden. Ook in mijn stad is dit de laatste jaren steeds meer een probleem, aangezien er steeds meer seizoenarbeiders verblijven zonder aanmelding of inschrijving.*

Heeft u deze brief al ontvangen?

Welke hervormingen ben u van plan om door te voeren op dit domein? Tegen wanneer? Wat is het plan van aanpak en de timing?

Welke aanpassingen/oplossingen zal u voorzien om de tegemoet te komen aan de verzuchtingen van de Kempense burgemeesters omtrent de toegenomen problematiek van illegaliteit en overbewoning? Bent u zich bewust van de problemen die zij aankaarten? Hoe wil u dit oplossen?

Waarom worden er geen administratieve geldboetes meer uitgeschreven voor personen die het nalaten om hun verblijf bij de gemeente te melden?

12.02 **Staatssecretaris Sammy Mahdi:** *Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Camp, bedankt voor uw vraag, die gisterenavond en vanmorgen nog een andere invulling kreeg dan de invulling die ze nu krijgt. De brief waarover u spreekt, bereikte mijn kabinet immers pas rond de middag. Het is dan ook moeilijk om hier nu al uitgebreid op te antwoorden.*

Ik was uiteraard wel al op de hoogte van de problematiek. Mijn kabinet heeft van enkele gemeenten uit de regio en van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vernomen dat er al lang vraag is naar een oplossing voor Unieburgers die zich niet aanmelden bij de gemeente of zich niet inschrijven. We moeten dus voor die oplossing zorgen.

Er is wel een foutje geslopen in uw vierde vraag. U vraagt waarom er geen administratieve boetes meer worden uitgeschreven. De negatie 'niet meer' veronderstelt dat er vroeger wel boetes zouden zijn uitgeschreven, maar dat is niet gebeurd.

Ik vernam van mijn administratie dat ook mijn voorgangers een oplossing zochten, maar dat ze deze spijtig genoeg niet hebben gevonden. Ik ben dus van plan te proberen zorgen voor, in tegenstelling tot wat in het verleden helaas niet gebeurd is, een ontwerp van koninklijk besluit en dat dan ook voor te leggen aan de ministerraad. De huidige regelgeving in verband met het kortverblijf zal in het kader van het Smart Borders Package ook bekeken worden. Hiervoor zal ik tijdig de nodige voorstellen doen.

Ik ben dus zeer tevreden dat u de vraag stelt voor een problematiek die we al te lang meesleuren. Het is goed dat u dat aankaart en dat u dat als kritisch parlementslid doet en duidelijk maakt dat we dat al te lang meesleuren. Ik probeer daar het nodig voor te doen en de brief hoop ik tegen de volgende commissiesessie te hebben beantwoord.

12.03 **Yoleen Van Camp (N-VA):** *Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het antwoord. Ik kom hier zeker op terug als die plannen meer concreet zijn. Ik had gehoopt dat u hierover vandaag al iets kon zeggen, maar dat is nog niet het geval. Ik begrijp ook dat u die brief pas vandaag hebt ontvangen en u nog niet de kans hebt gehad om die te bekijken. Ik kom hier later zeker op terug.*

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Vraag van Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "de interne inspectie Fedasil van overlastgevende asielzoekers in de asielcentra" (55019059C)

13 Question de Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "l'inspection interne de Fedasil relative aux demandeurs d'asile auteurs de troubles dans les centres d'accueil" (55019059C)

13.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik verwijs naar een krantenartikel van 15 juni 2021 in *Het Parool* met als titel: "Inspectie: zorgwekkende situatie in azc's door overlastgevende asielzoekers".

In Nederland is dat een heel issue. De Nederlandse Inspectie Justitie en Veiligheid doet screenings en inspectie-audits in asielcentra en er is daarbij heel wat naar boven gekomen. Daarover woedt nu een hevig debat in de Nederlandse Tweede Kamer. U volgt dat ongetwijfeld. In 2020 noteerde men ook in onze asielcentra een sterke stijging van het aantal gewelddadige incidenten tot bijna 900, wat echt veel is. We leren uit het antwoord op een parlementaire vraag van Kamerlid Darya Safai dat er beduidend meer vechtpartijen zijn, van 50 in 2019 naar 131 in 2020, wat toch 2 of 3 vechtpartijen per week is. Ook verbale agressie en zelfmoord gaan in stijgende lijn. Vorig jaar ondernamen 48 asielzoekers een zelfmoordpoging, dus elke week een zelfmoordpoging in onze asielcentra. Dat zijn zware cijfers en ik ben enorm geschrokken toen ik dat las.

Bent u voorstander van een vorm van interne inspectie zoals in Nederland? Bent u voorstander van aparte asielcentra voor overlastplegers? De vorige legislatuur werd een verbindingsofficier van de federale politie aangesteld bij Fedasil. Is die verbindingsofficier daar nog? Wat is zijn of haar takenpakket? Wat zijn de vaststellingen met betrekking tot overlastplegende asielzoekers?

Wij werkten vorige legislatuur eveneens een samenwerkingsovereenkomst uit tussen de lokale politie en elk asielcentrum. Worden die overeenkomsten getekend en opgevolgd? Kunt u ons de evaluatie geven en de ervaringen meedelen van de lokale politiediensten met betrekking tot de samenwerking met de verantwoordelijken van de asielcentra? In welke gemeenten of steden werd de overeenkomst niet ondertekend? Wat is daarvoor dan de reden?

13.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer Francken, het lijkt mij belangrijk om bij incidenten te kijken naar de aard ervan. Wij zien dat ze soms voortkomen uit psychologische problemen of een verslavingsproblematiek. In dat geval is het in de eerste plaats belangrijk door te verwijzen naar gespecialiseerde begeleiding met eventueel een opname in een instelling. Soms gaat het om minder ernstige en eenmalige incidenten.

Zeker wanneer de pleger minderjarig is, wordt in de opvangcentra ingezet op herstelgericht werken om de situatie te bekoelen en relaties opnieuw te versterken, indien het over minder ernstige incidenten gaat.

Soms betreft het echter inderdaad personen die een ronduit asociale houding aannemen en voor ernstige overlast zorgen in de opvangcentra met een grote impact op de andere bewoners en het personeel. Om daarop gepast te reageren, is dan ook een sanctiesysteem uitgewerkt. In de opvangwet werden sancties ingeschreven, zoals een disciplinaire transfer en een tijdelijke of zelfs definitieve uitsluiting uit de opvang. Fedasil onderzoekt momenteel ook de mogelijkheid om aparte opvangcentra voor die personen te creëren.

Het overnemen van de interne inspectie, zoals in Nederland, lijkt mij niet evident, omdat de organisatiestructuren er nu eenmaal ook volledig anders zijn.

U hebt in uw vraag ook aangehaald dat er bij Fedasil een verbindingsofficier van de geïntegreerde politie in dienst is. De overeenkomst met betrekking tot de terbeschikkingstelling van de verbindingsofficier wordt jaarlijks verlengd. Het takenpakket omvat onder andere de volgende elementen: toezicht op de toepassing van de modaliteiten uit de samenwerkingsovereenkomst, zoals de registratie van bezoekers en het gebruik van een meldingsprocedure bij incidenten, bezoek aan de opvangcentra en lokale politiezones om mogelijke problemen te identificeren en oplossingen te zoeken, deelname aan de werkgroep Asiel en Migratie bij OCAD in het kader van het plan Radicalisme en het adviseren van Fedasil bij zware incidenten en vaststelling van bepaalde tendensen.

Zowel de verbindingsofficier van de politie als de expert radicalisme bij Fedasil neemt momenteel deel aan het overleg tussen de bevoegde instanties om de problematiek van overlastgevers in kaart te brengen en hiervoor zo snel mogelijk de nodige oplossingen en maatregelen aan te reiken.

De samenwerkingsovereenkomsten die in het verleden werden opgesteld, zijn nog steeds van kracht. Ze werden gesloten tussen elk opvangcentrum en de lokale politiezone. Waar nodig werden extra modaliteiten opgenomen op vraag van de lokale politie of na evaluatie. In de recente enquête die ik heb laten afnemen bij de burgemeesters met een opvangcentrum op hun grondgebied, werd de bestaande samenwerking tussen de opvangcentra en de lokale politiezones als positief of zeer positief bestempeld. Met die enquête kwamen we te weten wat er leeft op het lokale niveau en hoe we het lokale niveau hier beter bij kunnen betrekken.

Tot slot wil ik nog meegeven dat mijn administratie, Fedasil en ik in contact staan met de Nederlandse collega's om te bespreken welke aanpak de beste is voor de problematiek en welke goede praktijken er gedeeld kunnen worden.

13.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik begrijp dat u daar ernstig mee bezig bent en dat er mogelijk nieuwe initiatieven in de pijplijn zitten, maar ik lees ook in Nederland dat uit het vervolgonderzoek blijkt dat de overlastgevers nauwelijks te corrigeren zijn. Dit lukt alleen in speciale opvanglocaties. Het probleem wordt vooral veroorzaakt door jonge mannen uit Marokko, Algerije, Libië en Tunesië. Die landen staan te boek als veilig, waardoor de kans dat zij asiel krijgen klein is, ook al omdat de inspectie constateert dat zij in hun land niet worden vervolgd vanwege hun geloof of politieke overtuiging.

Aparte opvanglocaties voor overlastgevers? Ja, het lijkt mij interessant dat u met de Nederlanders verder contact opneemt. Ik zal dat zeker ook doen. Ik meen dat wij eens moeten bekijken hoe zij dat daar aanpakken.

Ik merk wel dat er nogal wat hardnekkige problemen zijn. Er is veel recidive. U ziet ook dat de permanente uitsluiting bijna nooit toegepast wordt. Ik heb die ingevoerd. Velen waren daartegen en stelden dat die mensen dan op straat rondlopen, is dat dan beter? Ik was daar nogal koppig in en heb die toch ingevoerd, maar nu wordt die bijna nooit toegepast, vorig jaar maar één keer of zo.

Er waren 131 rellen in asielcentra, en er was maar één definitieve uitsluiting. Er waren wel veel tijdelijke uitsluitingen en andere sanctiemaatregelen.

Het is op zich positief dat u zegt dat wij dit nog eens grondig moeten bekijken. Ik zal dat mee opvolgen.

Het overgrote deel van de asielzoekers gedraagt zich zeer goed, uitstekend, laat dat ook eens gezegd zijn, maar die harde kern zorgt voor heel veel problemen, ook voor imagoproblemen. Dat weet natuurlijk iedereen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

14 Vraag van Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De IS-bruiden en -kinderen" (55019066C)

14 Question de Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les épouses et les enfants de combattants de Daech" (55019066C)

14.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik heb hier al een vraag over gesteld. Vorige week vernamen we dat er een identificatiemissie plaatsvond om een aantal Belgische IS-vrouwen en hun kinderen te identificeren met het oog op repatriëring.

Over hoeveel bruiden en kinderen gaat het? Hoeveel humanitaire visa zal u moeten afleveren voor kinderen die nog niet de Belgische nationaliteit hebben? Dat is heel de discussie. Hoeveel volle wezen zitten hiertussen? Of is het altijd met de moeders erbij? Graag meer toelichting bij het terugkeerprogramma, dat zeer omstreden is in dit land. U weet dat het leeft in de publieke opinie.

14.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Francken, zoals u weet, behoort de toegang tot het grondgebied of de repatriëring van Belgen niet tot mijn bevoegdheid. Ik kreeg schriftelijk een aantal vragen over de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad die u best stelt aan mijn daarvoor

bevoegde collega's in de regering.

De Nationale Veiligheidsraad heeft inderdaad beslist dat ons land een aantal personen zal repatriëren uit Syrië en Irak. Het gaat concreet om Belgische kinderen, jonger dan 12 jaar. Dossiers van oudere kinderen of van hun Belgische moeders zullen geval per geval worden behandeld op basis van een diepgaande dreigingsanalyse door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Zoals ik al zei, gaat het concreet over vrouwen met de Belgische nationaliteit en de kinderen van Belgen. De Dienst Vreemdelingenzaken is niet bevoegd voor de Belgische onderdanen. De tussenkomst van de Dienst Vreemdelingenzaken kan eventueel nodig zijn voor kinderen van Belgische ouders die, formeel gezien, de Belgische nationaliteit nog niet bezitten omdat ze nog niet geregistreerd zijn in ons land. In dergelijke gevallen zal mogelijk een reisdocument nodig zijn.

14.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, dat was net mijn vraag, het ging over die categorie. U hebt dus nog geen duidelijkheid over hoeveel visa of reisdocumenten er op die manier zullen afgeleverd worden. Ik zal mijn vraag dan opnieuw indienen.

Ik had wel reeds begrepen dat het de bedoeling was om de repatriëring ergens de komende dagen of weken op het getouw te zetten. Ik neem aan dat u dan toch binnenkort zult worden gecontacteerd door Buitenlandse Zaken, om dan die documenten klaar te leggen, zodat dit ook gebeurt. Ik begrijp dat ik heel duidelijk mag concluderen dat dit tot nog toe niet is gebeurd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 Vraag van Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De Afghaanse tolken en fixers" (55019067C)

15 Question de Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les interprètes et fixeurs afghans" (55019067C)

15.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, er is sprake van een humanitaire luchtbrug voor Afghaanse tolken en fixers, bleek na de NAVO-top van maandag in Brussel. Ook België zou daaraan deelnemen.

Weet u al over hoeveel tolken en fixers het gaat? Ik neem aan dat het over humanitaire visa gaat en reisdocumenten die u moet afleveren, want het gaat natuurlijk niet over Belgen. Wat zijn de criteria? Hoeveel visa zullen er worden afgeleverd? Wat vindt u van het terugkeerprogramma?

15.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer Francken, zoals ik in de vorige commissievergadering al heb toegelicht, wil België ook zijn verantwoordelijkheid nemen. Die tolken hebben onze troepen geholpen en wij kunnen hen uiteraard niet aan hun lot overlaten. Zij hebben hun veiligheid op het spel gezet voor onze militairen die jarenlang in Afghanistan waren. Het is de logica der dingen dat wij de veiligheid van die mensen garanderen.

Daarom is er een procedure overeengekomen om de indiening van humanitaire visa te vergemakkelijken. Daartoe wordt rekening gehouden met een aantal criteria: de duur van de periode waarin iemand voor het Belgisch leger heeft gewerkt, de verdienste voor het Belgisch leger en het bestaan van een bedreiging voor de betrokkene en diens familie. Aangezien de toekenning van humanitaire visa onder mijn discretionaire bevoegdheid valt, zal ik elk geval grondig onderzoeken. Zoals gebruikelijk zullen de dossiers ook worden onderworpen aan een veiligheidscontrole door de betrokken diensten.

Op dit moment werd in dit kader door één familie een aanvraag ingediend en ook goedgekeurd. Ik kan op dit moment nog niet inschatten hoeveel aanvragen er zullen volgen. Dat zal afhangen van de criteria die bepaald zijn, maar ik ben zeer tevreden dat wij in staat zijn om de veiligheid te garanderen van mensen die in Afghanistan onze militairen die daar heel moeilijk werk hebben moeten verrichten, lang en goed hebben bijgestaan. Het is een logisch gevolg dat wij dat nu ook doen in de omgekeerde richting.

15.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het antwoord. Ik ben het daarmee eens. Het gaat over één familie. Uit hoeveel mensen bestaat die familie? Zijn dat vier of vijf mensen? Om hoeveel kinderen gaat het? Zijn die al hier of zijn die nog in Afghanistan? Hebt u daarover

meer informatie? Of bent u daarvan niet op de hoogte? Het gaat over één familie?

15.04 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Ja.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

16 Vraag van Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De terugtrekking uit Afghanistan en de Afghaanse asielinstroom in Europa" (55019069C)

16 Question de Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le retrait d'Afghanistan et l'afflux de demandeurs d'asile afghans en Europe" (55019069C)

16.01 Theo Francken (N-VA): Het dossier-Afghanistan is zeer zwaar. Twintig jaar na de terreuraanslagen in de Verenigde Staten is er nu beslist om de terugtrekking van de troepen te finaliseren en de Belgische troepen zijn inmiddels al weg uit Afghanistan. Maar daar is toch wel wat discussie over, omdat de vrees bestaat dat de taliban het gebied opnieuw zullen innemen, te beginnen met het platteland en vervolgens de steden om dan uiteindelijk de macht weer te grijpen in Kaboel. Als Kaboel valt, betekent dat dat de taliban weer aan de macht zijn, na twintig jaar te zijn bestuurd door westerse troepenmachten. Het zal dan onvermijdelijk opnieuw de slechte kant uit gaan met het onderwijs voor meisjes, met de vrouwenrechten, met het beluisteren van muziek en noem maar op. De sharia zal opnieuw de maatstaf zijn en het internationale terrorisme zal welig tieren. De kans is erg groot dat het die richting uit gaat. Ik hoop van niet maar ik vrees van wel.

Als dat gebeurt, zullen nog meer Afghanen vluchten en zal de migratiestroom toenemen. Die personen zullen dan, in tegenstelling tot nu, ook worden erkend als vluchtelingen. Slechts een derde van de Afghaanse asielzoekers wordt nu erkend. Als de taliban morgen het land weer overnemen, dan zal zo goed als elke Afghaanse asielzoeker worden erkend. Wij zitten in dit land met een grote Afghaanse gemeenschap en daar maak ik me zorgen om. Er zullen er veel bij komen. Overigens, sinds de aankondiging van de militaire terugtrekking door Amerikaans president Biden is Afghanistan in België al drie maanden op rij het land van waaruit de meeste asielaanvragen afkomstig zijn. Wat vindt u hiervan?

Hoeveel procent van de Afghaanse asielzoekers wordt erkend?

Wat is het doorsnee-profiel van de Afghaanse asielzoeker? Betreft het mannen? Van welke leeftijd?

Is dat iemand uit Kaboel, uit Kandahar of uit een andere stad of regio?

Welke ontradingsmaatregelen neemt u ten aanzien van de Afghanen? Zult u een ontradingscampagne opstarten? Of bent u dat helemaal niet van plan?

Hebt u de kwestie reeds aangekaart in binnenlandse, Europese of andere gremia?

16.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Francken, ik keek bedenkelijk omdat volgens mij Afghanistan niet alleen de voorbije drie maanden, maar daarvoor ook, zelfs jarenlang, heel hoog scoort op het vlak van aantal asielaanvragen. Afghanistan is zelfs het eerste land van herkomst voor verzoeken om internationale bescherming. België is trouwens niet het enige land met een hoog aantal verzoeken uit Afghanistan. Ook in vele andere lidstaten is Afghanistan ofwel het belangrijkste ofwel een zeer belangrijk herkomstland voor asielaanvragen. Trouwens, in 2020 was Afghanistan het tweede belangrijkste land van herkomst van verzoekers in heel de EU+.

Dat is te wijten aan vele factoren, waaronder een gebrek aan perspectief en onzekerheid door het vertrek van de buitenlandse troepen. Vele Afghanen zijn reeds eerder vertrokken en verblijven in landen als Pakistan, Iran of Turkije, waar hun situatie ook verslechtert.

De erkenningsgraad voor Afghanen was in 2020 60,74 % voor beslissingen ten gronde en 32,91 % voor alle eindbeslissingen, inclusief de niet-ontvankelijkheidsbeslissingen. In 2021 gaat het om gelijkaardige cijfers, 66,67 % en 34,3 %.

De profielen van Afghaanse verzoekers zijn divers. Sommigen roepen specifieke redenen in, waaronder lgbt-identiteit of bedreiging door de taliban. Velen roepen de algemene veiligheidssituatie in. De verzoekers

zijn afkomstig uit verschillende regio's, het merendeel vooral uit de regio Nangarhar. In België zijn er relatief veel verzoeken van Afghaanse niet-begeleide minderjarigen, een problematiek die in de commissie al een paar keer is besproken.

Ik deel uw bezorgdheid over de gevolgen van de terugtrekking uit Afghanistan. Voorlopig blijft het een vraagteken, omdat drie maanden te kort is om die te kunnen inschatten.

Ik bekijk met mijn diensten wel de mogelijkheden om secundaire migratie binnen de EU tegen te gaan.

De situatie van de Afghaanse niet-begeleide minderjarigen wordt ook op de voet gevolgd.

Recent lanceerde het EMN op mijn vraag ook een ad-hocbevraging bij de andere EU-lidstaten over de doelgroep van niet-begeleide minderjarigen.

De situatie in Afghanistan en de mogelijke impact op asiel- en migratiestromen wordt van nabij gevolgd door de Europese Commissie, de Europese Dienst voor Extern Optreden en de bevoegde Europese agentschappen en wordt ook besproken met de lidstaten in de Europese fora. Zo kwam de migratiedimensie aan bod in de discussie over Afghanistan tijdens de jongste vergadering van de Raad van ministers van Buitenlandse Zaken op 10 mei. Tijdens de vergadering van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 8 juni werden tijdens de lunch, waaraan ik zelf deelnam, de uitdagingen langsheen de belangrijkste migratieroutes besproken. In de High-level Working Group on Asylum and Migration werd op 28 mei specifiek over Afghanistan gedebatteerd en heeft België gewezen op de uitdagingen inzake onder meer asiel, niet-begeleide minderjarigen en terugkeer.

In het kader van de Migration Blueprint die door de Commissie samen met de lidstaten als onderdeel van het nieuwe migratiepact in het leven werd geroepen, wordt in specifieke opvolging voorzien voor de migratiestromen uit Afghanistan en de gevolgen ervan voor de verschillende lidstaten.

We moeten effectief bekijken welke gevolgen de terugtrekking heeft. Ik volg dat van nabij op en indien nodig moeten we extra stappen kunnen zetten om mensen op de juiste manier te informeren en de secundaire migratie zoveel mogelijk in te perken. Dit heeft immers een impact op heel wat Europese landen, niet het minst op België.

16.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, het is een belangrijke problematiek. Ik meen dat we er zowat hetzelfde over denken. Dit moet echt boven aan de Europese agenda komen. Na Portugal zal Slovenië het voorzitterschap waarnemen en dat land ligt op de migratieroute, zij hebben veel Afghaanse doorstroom. Men moet dat in de komende maanden zeker aankaarten.

Ik verwacht niet dat de taliban nog dit jaar Kaboel zullen innemen, het Afghaanse leger is nu immers veel sterker dan in 2000. Binnen de NAVO bestaat er wel grote bezorgdheid over. We moeten ons goed voorbereiden en in het kader van het Europese voorzitterschap van Slovenië zou dat wel een prioriteit mogen worden. Ik zal dit samen met u opvolgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vraag nr. 55019070C wordt ingetrokken wegens al gesteld.

De vragen nrs. 55019075C en 55019079C van mevrouw Daems zijn ingetrokken.

17 Vraag van Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Intercepties van niet begeleide minderjarigen aan de Belgische Kust" (55019074C)

17 Question de Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les interceptions de MENA à la côte belge" (55019074C)

17.01 Ben Segers (Vooruit): Tijdens een vorige vergadering van deze commissie bevroeg ik u over de gevolgen van de intercepties voor de kust van Koksijde en Oostduinkerke, van migranten die met een bootje de Noordzee wilden oversteken. Een gelijkaardige vraag stelde ik aan uw collega minister Van Quickenborne tijdens de vergadering van de commissie justitie van 9 juni.

Van uw collega begreep ik dat de 2 Vietnamese minderjarigen bij de eerste interceptie werden overgebracht naar Sūrya en Esperanto. De minderjarige die in Sūrya werd ondergebracht is ondertussen verdwenen. Bij de tweede interceptie werden de 6 minderjarigen - 2 uit Vietnam, 3 uit Syrië, 1 uit Irak - overgebracht naar Steenokkerzeel. Deze zes verdwenen vrijwel meteen.

Alvast op dat ogenblik was de enige niet-verdwenen minderjarige dus degene die geplaatst werd in de beveiligde en beschermde omgeving van Esperanto. Ik weet niet wat de huidige stand van zaken is.

De minister van Justitie stelt dat de minderjarigen voldeden aan de voorwaarden voor het toekennen van het statuut van slachtoffer van mensensmokkel met verzwarende omstandigheden. Het is me dan ook onduidelijk waarom de minderjarigen van de tweede interceptie in Steenokkerzeel terecht kwamen. De onmiddellijke verdwijning stond in de sterren geschreven.

Bent u van oordeel dat het terecht is dat die minderjarigen in Steenokkerzeel terecht kwamen? Fedasil is bevoegd volgens de opvangwet voor alle nieuw aangemelde NMBV's en dus ook deze zeer kwetsbare profielen. Is het Fedasil-opvangaanbod volgens u geschikt voor deze profielen?

Wat doen uw diensten op het ogenblik dat ze geconfronteerd worden met een nakende plaatsing in Steenokkerzeel van minderjarigen die elders lijken geplaatst te moeten worden (bij voorkeur in een beschermde omgeving)?

Wat is er in concreto hier gebeurd? Heeft Fedasil de info gekregen dat er hier sprake was van minderjarigen die voldeden aan de voorwaarden van het statuut van slachtoffer van mensensmokkel met verzwarende omstandigheden? Van wie? Heeft Fedasil vervolgens laten weten (aan Dienst Voogdij bvb.) dat Steenokkerzeel hier niet geschikt voor is?

Bent u van oordeel dat er voldoende capaciteit is om minderjarige slachtoffers van mensensmokkel in een beveiligde omgeving op te vangen, zoals in Esperanto?

Zijn er federale plannen om dit uit te breiden? Wat zijn de verdere plannen?

17.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Segers, de eerste opvang van de niet-begeleide minderjarigen vindt plaats in de observatie- en oriëntatiecentra van Fedasil. Het betreft open opvangstructuren die een aangepaste begeleiding en omkadering aanbieden. Voor niet-begeleide minderjarigen die potentieel slachtoffer van mensenhandel of -smokkel zijn, is vaak een meer aanklappende en beschermende begeleiding en omkadering vereist. Die wordt onder andere aangeboden door organisaties zoals die waarnaar u verwijst, namelijk Esperanto. Dit wordt gedaan om het risico op verdwijning zo veel mogelijk te beperken. De opvangcentra van Fedasil nemen bij de indicaties van mensenhandel of mensensmokkel ook contact op met gespecialiseerde centra.

We weten inderdaad dat voor de aangetroffen Vietnamese minderjarigen het verdwijningsrisico zeer hoog is. De Dienst Voogdij contacteerde het opvangcentrum in Steenokkerzeel met de vraag naar opvang voor de zes minderjarigen omdat er bij Esperanto geen beschikbare opvangplaatsen waren. We zijn het met elkaar eens dat het beter is hen op te vangen in Steenokkerzeel dan hen helemaal niet op te vangen, maar we zijn het er ook allebei over eens waar ze het beste wel worden opgevangen. Het opvangcentrum en de Dienst Voogdij waren op de hoogte van de kwetsbaarheid van deze minderjarigen. Het opvangcentrum houdt hier zeker rekening mee in de begeleiding van deze minderjarigen.

Voor uw vragen over de opvangcapaciteit voor niet-begeleide minderjarigen die potentieel slachtoffer van mensenhandel of -smokkel zijn, verwijs ik graag door naar de minister van Justitie en de Gemeenschappen, die bevoegd zijn voor jeugdhulp. Ik ben uiteraard voorstander van een opvang die zo aangepast mogelijk is voor minderjarigen. Elke verdwijning van een minderjarige die wij registreren, toont aan dat we nog beter kunnen doen. Met de werkgroep Verdwijningen hebben we al vele knelpunten en mogelijke oplossingen kunnen identificeren. Ik zal me ook blijven inzetten voor de preventie van verdwijningen uit opvangcentra. Ik ben blij dat u terecht verwijst naar Esperanto, daar ligt voor een groot stuk ook wel de oplossing.

17.03 **Ben Segers** (Vooruit): Mijnheer de staatssecretaris, ik zal inderdaad volgende week of bij de eerstvolgende gelegenheid de minister van Justitie nog eens over de kwestie bevragen. Ik laat het thema zeker niet los.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.02 uur.
La réunion publique de commission est levée à 17 h 02.*